

Jaarverslag 2024

Stichting Bibliotheek Rotterdam

www.bibliotheek.rotterdam.nl

Inhoudsopgave

<u>Voorwoord</u>	<u>3</u>	<u>4. De organisatie</u>	<u>39</u>
<u>Verslag Raad van Toezicht</u>	<u>4</u>	4.1 Bedrijfsvoering	40
<u>1. Missielijnen</u>	<u>7</u>	4.2 Governance Cultuur	42
1.1 Voorschools taalplezier (0-6 jaar)	8	4.3 Transitie	43
1.2 Taalplezier voor de jeugd (6-13 jaar)	11	<u>5. Jaarrekening</u>	<u>44</u>
1.3 Taalvaardigheid, digitale geletterdheid en leesmotivatie voor jongeren (13-27)	14	5.1 Uitvoering van het financiële beleid	45
1.4 Persoonlijke Ontwikkeling Jongeren (13-27)	17	5.2 Resultaat exclusief niet-terugkerende baten en lasten	45
1.5 Informatiepunt en Sociaal Netwerk	20	5.3 Exploitatieresultaat	45
1.6 Ontwikkelhuis Basisvaardigheden	24	5.4 Risicoparagraaf	46
1.7 Collectie en kennisdeling	26	5.5 Governance	46
1.8 Kunst, Cultuur, Opinie en Debat	30	5.6 Begroting 2025	47
<u>2. De Bibliotheek op school</u>	<u>34</u>	5.7 Jaarrekening 2024	48
<u>3. Projecten</u>	<u>36</u>	<u>Bijlagen</u>	<u>87</u>
		1. Vestigingen	88
		2. Prestatieafspraken met de gemeente	90
		3. Toelichting afwijking KPI's	91
		4. Gegevens over de rechtspersoon	92

Voorwoord

Een duurzame bibliotheek van de toekomst

De huiskamer van Rotterdam, iedereen is welkom!

Met veel plezier en trots kijk ik terug op 2024, wat is er veel bereikt! Beleidsmakers zien bibliotheken steeds meer als een onmisbare partner. Het belang van bibliotheken zal verankerd worden in een wijziging van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken en de bijbehorende zorgplicht. Wetenschappelijk onderzoek van de Erasmus Universiteit naar het belang van sociale infrastructuur noemde bibliotheken zelfs levensreddend. Dat is wat mijn collega's en ik dagelijks ervaren; de positieve impact van de bibliotheek op Rotterdammers. Daar draait het voor ons om: hoe we in de praktijk werk maken van beleid en strategische ambities. Woorden én daden, in het groot én in het klein.

Grote mijlpalen, kleine parels

Ik zou u kunnen vertellen over onze grote mijlpalen van 2024, zoals het vaststellen van ons Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 door de gemeenteraad, het versterken van ons wijknetwerk en onderwijsprogramma's dankzij de rijksmiddelen en de intensieve voorbereiding op de vernieuwing van onze Centrale Bibliotheek. Deze mijlpalen dragen allemaal bij aan de toekomst van de bibliotheek als maatschappelijk educatieve plek voor alle Rotterdammers. Daar zijn we trots op. Naast deze grote mijlpalen zijn het juist de alledaagse ontmoetingen en initiatieven die de bibliotheek zo waardevol maken. Een mooi voorbeeld is de handwerkgroep. Ze komen wekelijks samen in de bibliotheek om

kleding te maken en levensverhalen te delen. De opbrengst van hun verkoop schenken ze aan de daklozenopvang van de Pauluskerk. Het zijn dit soort initiatieven, de kleine parels, waarbij de bibliotheekcommunity zich samen sterk maakt voor de stad, van mens tot mens. Ze raken me iedere keer. In dit jaarverslag leest u over een aantal van de vele mooie initiatieven.

Samenredzaam

In een wereld die vaak onvoorspelbaar is, zijn wij een inspirerende, vertrouwde en gastvrije huiskamer; een plek waar Rotterdammers leren, ontwikkelen, ontmoeten en verwonderen. Zowel in de vestigingen als in het onderwijs bieden we een veelzijdige collectie en betekenisvolle programmering aan. We helpen mensen om zelfredzaam te zijn door verbindingen te maken en elkaar te ondersteunen: samenredzaam. Onze grote dank gaat daarom uit naar al onze bezoekers, de samenwerkingspartners, de raad van toezicht, de ondernemingsraad, de gemeente Rotterdam en de vrijwilligers. Samen blijven we -met volle kracht vooruit- bouwen aan de duurzame bibliotheek van de toekomst. Een bibliotheek van, voor en mét Rotterdammers.

Namens alle medewerkers,

Alice Vlaanderen

Directeur-bestuurder

Verslag Raad van Toezicht

Samen het verschil maken

Wat was 2024 een bijzonder jaar om op terug te kijken! Het was een jaar waarin de bibliotheek alles in het werk stelde om – in weerwil van de wereldwijde geopolitieke gewelddadige conflicten – Rotterdammers juist onderling en lokaal te verbinden en informeren, dankzij haar gastvrije (wijk)vestigingen, activiteiten en collectie. Kunnen we in Rotterdam door sterke communities en menselijke contacten, vrede houden en goed samenleven? Dat antwoord is vaak ja. En de bibliotheek is een laagdrempelige, positieve en veilige plaats daartoe. Waardevol is dat onze bibliotheken in het midden van de maatschappij staan en naast taal, digitaal en lezen, juist ook door communities de stad sterker kan maken.

Het was ook een jaar op het snijvlak van de oude en de nieuwe beleidsplanperiode, waarin naast het dagelijks werk voor bezoekers en klanten bovendien beeldbepalende keuzes werden gemaakt voor de Vernieuwde Centrale Bibliotheek en de Tijdelijke Huisvesting werd voorbereid. De winkel blijft immers open tijdens de figuurlijke en letterlijke verbouwingen. En zo werden in dit jaar bijvoorbeeld met de Bibliotheek *op school* weer meeslepende boeken en onderwijsprogramma's naar leerlingen gebracht, waardoor zij precies dát verhaal ontdekten waarvan ze vooraf nog niet wisten dat dat hen zou raken.

Vanuit onze positie als toezichthouder – maximaal betrokken met gepaste distantie – zagen wij een instelling die zich op een breed terrein inzet voor de stad. In dit verslagjaar speelden, buiten de onmisbare 'reguliere' dienstverlening, een aantal dossiers een hoofdrol: de realisatie en versterking van wijkvestigingen dankzij rijksmiddelen (SPUK) en de vernieuwing van de Centrale Bibliotheek. We hebben daarnaast veel aandacht gegeven aan het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028 en de evaluatie van de interne organisatie-ontwikkeling en zijn positief over de inhoud en voortgang. Deze dossiers, evenals de financiële gezondheid, risicomanagement en de strategische ambities voor de bibliotheek van de toekomst, blijft de raad aandachtig volgen.

De Raad van Toezicht is, middels haar vastgestelde kwartaalvergaderingen, auditcommissie per kwartaal, jaarlijkse remuneratiecommissie en gesprekken met de ondernemingsraad, steeds adequaat voorzien van informatie. Behalve deze reguliere vergaderingen heeft de raad zich ingezet voor de werving van een nieuwe voorzitter, die met ingang van 23 april 2024 werd benoemd door het College van Burgemeester en Wethouders. Wegens de wisselingen in de samenstelling van de raad is de begeleide zelfevaluatie, zoals beschreven in de Governance Code Cultuur, voorzien in het voorjaar van 2025.

De raad complimenteert de directie en de gehele organisatie van Bibliotheek Rotterdam – ieder in diens eigen unieke rol – voor haar onvermoeibare inzet voor de missie van de bibliotheek. De raad dankt alle externe betrokkenen voor de samenwerking, in het bijzonder de Gemeente Rotterdam, die als verbonden partij bijdraagt aan de borging van het publieke belang van onze instelling.

Onze speciale dank gaat uit naar alle vrijwilligers die, zowel in de vestigingen als bij Rotterdammers aan huis, steeds meehelpen om onze stad warmer en wijzer te maken. Het is deze gehele bibliotheek-gemeenschap die samen met Rotterdammers het verschil maakt voor een sterke samenleving.

Wij zien het toekomstige beleidsjaar met vertrouwen tegemoet, ons goed beseffend dat het een onrustige tijd is in stad en wereld én dat de bibliotheek alle hens aan dek zal moeten hebben voor haar reguliere werk, de veranderingen én de huisvesting.

Bert Wijbenga*Voorzitter*

In 2024 bestond de raad van toezicht uit:

Samenstelling raad

- Bert Wijbenga, voorzitter vanaf 23-04-2024, kennisprofiel Financiën en Ondernemerschap
- Annemijn Crince le Roy-van Munster van Heuven, waarnemend voorzitter t/m 23-04-2024, algemeen lid, kennisprofiel Cultuur en Maatschappij
- Karina Raaijmakers, algemeen lid, kennisprofiel Financiën
- Lisette Tanis, algemeen lid, kennisprofiel Ondernemerschap
- Nadia Barquioua, algemeen lid, kennisprofiel Kansen voor jongeren
- Diane Middelkoop, algemeen lid, kennisprofiel Onderwijs
- Arthur Schellekens, algemeen lid, kennisprofiel Boekensector

2021-2024

DE MISSIE VAN BIBLIOTHEEK ROTTERDAM:

Bibliotheek Rotterdam helpt Rotterdammers om bewust, kritisch en actief deel te nemen aan de samenleving. Dit doet de bibliotheek door toegang te geven tot betrouwbare kennis en informatie en door activiteiten te organiseren op het gebied van taal, cultuur en maatschappij. We bieden dit zowel fysiek als digitaal aan, op een laagdrempelige wijze en bij voorkeur in de nabije omgeving van Rotterdammers. De bibliotheek is voor iedereen een uitnodigende ontmoetingsplek, waar mensen graag vertoeven, plezier hebben en waar vaardigheden aangereikt worden die ze nodig hebben om mee te kunnen doen.

1. Missielijnen

Om onze missie te realiseren werkten we de afgelopen beleidsperiode met acht missielijnen. Elke missielijn richt zich op een specifieke doelgroep of aanbod en de ontwikkeling van taal- en/of digitale vaardigheden. Dit doen we in onze vestigingen, in het onderwijs via het programma *Bibliotheek op school* (dBos), online en bij onze partners in de stad. Samen stimuleren we persoonlijke groei en sociale verbinding. Zo creëren we samen een inclusieve stad waarin iedere Rotterdammer mee kan doen.

Onze missielijnen

1.1	Voorschools taalplezier (0-6 jaar)	8
1.2	Taalplezier voor de jeugd (6-13 jaar)	11
1.3	Taalvaardigheid, digitale geletterdheid en leesmotivatie voor jongeren (13-27)	14
1.4	Persoonlijke Ontwikkeling Jongeren (13-27)	17
1.5	Informatiepunt en Sociaal Netwerk	20
1.6	Ontwikkelhuis Basisvaardigheden	22
1.7	Collectie en kennisdeling	26
1.8	Kunst, Cultuur, Opinie en Debat	30

1.1 Voorschools taalplezier (0-6 jaar)

Gelijke kansen beginnen bij voorlezen

Met de missielijn *Voorschools Taalplezier* stimuleert Bibliotheek Rotterdam taalontwikkeling bij de jongste Rotterdammers van 0 tot 6 jaar. We motiveren hun ouders om voor te lezen, komen bij hen thuis, zoeken hen op in de wijk en stimuleren hen om lid te worden van de bibliotheek.

1.1 Voorschools taalplezier (0-6 jaar)

UITGELICHT

Doelgroep

Ouders van kinderen van 0 tot 6 jaar en professionals die werken met deze groep.

Doel

De taalontwikkeling stimuleren door ouders en kinderen te laten zien hoe je op een plezierige manier samen aan de slag kunt met taal.

Impact

Vroege taalontwikkeling vergroot je kansen op school en in de maatschappij.

Totaal

12.600 deelnemers.

STIMULERINGSACTIE: PEUTERS NAAR DE BIEB

Periode: vanaf december, looptijd 2 jaar.

Om ouders te stimuleren hun kind gratis lid te maken, kregen ze bij inschrijving een rugzak vol leesplezier. [Link ↗](#)

DE VOORLEESEXPRESS

Periode: het hele jaar door

Ding dong! De vrijwilliger van de VoorleesExpress komt voorlezen. In 2024 ontdekten 180 Rotterdamse gezinnen thuis het plezier van taal.

*Activiteiten
in de bieb,
thuis & in
de wijk!*

EROPUIT! VOORLEZEN IN DE WIJK

Periode: voorjaar en zomer

1.876 kinderen genoten van voorleesplezier in de wijk, van markten tot kinderboerderijen en wijkfeesten.

CENTRUM VOOR JEUGD & GEZIN (CJG)

We werken nauw samen met het CJG. In 2024 waren we op 14 CJG's aanwezig als Boekstartcoach om ouders op een laagdrempelige manier te informeren over het belang van voorlezen.

VOORLEZEN IN DE BIEB

In 18 vestigingen vonden wekelijks diverse voorleesactiviteiten plaats.

VOORSCHOOLS LEESPLEZIER

Periode: het hele jaar door

Op 20 kinderdagverblijven en peuterscholen stimuleerden we het leesplezier met boekencollecties, theatervoorstellingen en trainingen.

1.1 Voorschools taalplezier (0-6 jaar)

DE VOORLEEESEXPRESS

2024 was het eerste jaar dat de VoorleesExpress structureel deel uitmaakte van de organisatie. We hebben gewerkt aan de inbedding en vervlechting van deze nieuwe activiteit van de bibliotheek. 180 gezinnen ontdekten met hulp van 150 vrijwilligers het plezier van taal. Voor de taalontwikkeling is het belangrijk dat het hele gezin deelneemt. Gemiddeld stroomde 20% van de ouders door naar het aanbod voor volwassenen, zoals de taalcafés.

DE NATIONALE VOORLEESDAGEN

Het grootste voorleesfeest van het jaar! Elf dagen lang stimuleerden we taalontwikkeling op diverse plekken in de stad. 493 kinderen namen deel aan de activiteiten zoals:

- Het Voorleesontbijt en -picknick.
- Meertalige voorleessessies (o.a. Chinees, Arabisch, Turks).
- Theatervoorstellingen rond het Prentenboek van het Jaar.

[Naar video](#)

EROPUIT! VOORLEZEN IN DE WIJK

Onze medewerkers brachten het voorleesplezier de wijk in en 1.876 kinderen luisterden naar hun verhalen. We bezochten de plekken waar ouders met jonge kinderen kwamen, van de markt tot de kinderboerderij en wijkfeesten.

VOORSCHOOLS LEESPLEZIER

Binnen Voorschools dBos/Boekstart in de kinderopvang werkten we, in het kader van de Impulsregeling, met 20 kinderdagverblijven en peuterscholen samen om het leesplezier te vergroten. Deze locaties verrijkten we met boekencollecties, theatervoorstellingen en trainingen voor pedagogisch medewerkers.

STIMULERINGSACTIE: PEUTERS NAAR DE BIEB

Tijdens de coronapandemie was de bibliotheek gesloten, waardoor het aantal jeugdleden van 2 tot 4 jaar daalde. Met een speciale actie stimuleerden we ouders om hun kind lid te maken. Peuters (2-4 jaar) kregen bij inschrijving een vrolijke rugzak met een prentenboek, een memoryspel, een vingerpoppetje, mediatips en informatie over bibliotheekactiviteiten.

1.2 Taalplezier voor de jeugd (6-13 jaar)

Met plezier lezen voor meer kansen

De Rotterdamse jeugd heeft meer kansen om volwaardig deel te nemen aan de samenleving wanneer zij beschikt over essentiële basisvaardigheden. *Taalplezier voor de jeugd* focust op de ontwikkeling van deze vaardigheden door het taalplezier te vergroten. We zorgen voor een aantrekkelijke jeugdcollectie, verzorgen het programma de Bibliotheek *op school*, geven rondleidingen aan basisscholen en organiseren jeugdactiviteiten in de stad.

1.2 Taalplezier voor de jeugd (6-13 jaar)

UITGELICHT

Doelgroep

Kinderen van 6 tot 13 jaar.

Doel

Kinderen stimuleren in het ontwikkelen van basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en digitale kennis.

Impact

Plezier in leren en lezen zorgt voor betere schoolresultaten en een grotere woordenschat.

Totaal

- 762 activiteiten.
- 16.541 deelnemers.

KINDERBOEKENWEEK

Periode: oktober

Onze theatervoorstellingen, workshops AI en creatieve knutselsessies werden door 2.919 kinderen bezocht!

BIBLIOTHEEK OP SCHOOL

Periode: het hele jaar door

De Bibliotheek op school biedt een aanpak voor effectief leesonderwijs en informatievaardigheden.

BOEKPLEZIER

Periode: het hele jaar door

De wekelijkse voorleessessies in alle bibliotheekvestigingen werden in 2024 door bijna 5.334 kinderen bezocht.

**Activiteiten
in de bieb,
thuis & in
de wijk!**

JEUGDVAKANTIEPASPOORT

Periode: juli en augustus

Maar liefst 4.771 kinderen deden mee met het Jeugdvakantiepaspoort!

BOEKENCLUB DE VERHALENJAGERS

Periode: het hele jaar door

In 2024 namen 146 kinderen deel aan de nieuwe boekenclub 'De Verhalenjagers'.

1.2 Taalplezier voor de jeugd (6-13 jaar)

BOEKPLEZIER

Een activiteit die wekelijks de luistervaardigheid bevordert en de fantasie prikkelt. 5.334 kinderen kwamen in 2024 naar de bibliotheek om te luisteren naar spannende, mooie en grappige verhalen. Daarna kregen ze een creatieve verwerkingsopdracht.

BOEKENCLUB DE VERHALENJAGERS

In mei is een speciale boekenclub gestart voor kinderen van 8 tot 13 jaar. Kinderen lezen samen een boek, praten erover met vragen en stellingen en schrijven een verslag voor een jeugdmagazine. Zo leren ze om te discussiëren en ontwikkelen ze hun luister- en schrijfvaardigheden. In 2024 namen 146 kinderen deel aan de boekenclub.

BIBLIOTHEEK OP SCHOOL

Meer basisscholen sloten zich aan bij de Bibliotheek *op school*. Drie nieuwe ondersteuningspakketten werden geïntroduceerd om scholen op maat te bedienen. Met leesconsulenten en een actuele collectie ondersteunen we dagelijks het leesplezier op school. Onze leesconsulenten spelen een steeds grotere adviserende rol en bieden op school trainingen aan, inspiratiebijeenkomsten, coaching on the job-trajecten en de opleiding tot leescoördinator. Eén van onze leesconsulenten werd zelfs landelijk genomineerd als Jeugdspecialist van het jaar!

JEUGDVAKANTIEPASPOORT

Maar liefst 4.771 kinderen namen deel aan de gratis letterspeurtocht en verzamelden zo stempels voor hun paspoort. Voor de kleuters was er een de 'Zoek Gozert' Kleurenspeurtocht.

KINDERBOEKENWEEK

Het thema van de landelijke Kinderboekenweek was dit jaar 'Lekker Eigenwijs'! Samen met de partners in de wijk organiseerden we diverse leesbevorderende activiteiten. 2.919 kinderen bezochten onze theatervoorstellingen, namen deel aan theaterlessen, workshops AI of maakten een eigenwijze hoed of tas. De Rotterdamse dragqueen Ma'maqueen las voor en inspireerde kinderen om zichzelf te zijn en diversiteit te omarmen.

Kinderboekenweek

1.3 Taalvaardigheid, digitale geletterdheid en leesmotivatie voor jongeren (13-27)

Groeiende belangstelling voor leesplezier vanuit het Voortgezet Onderwijs

Hoe meer leesplezier jongeren ervaren, hoe beter hun taal- en digitale vaardigheden worden. Samen met scholen stimuleren we jongeren om te lezen. In 2024 groeide het aantal deelnemende scholen aanzienlijk. We creëerden een rijke leesomgeving op scholen en optimaliseerden ons aanbod voor het mbo.

1.3 Taalvaardigheid, digitale geletterdheid en leesmotivatie voor jongeren (13-27)

UITGELICHT

Doelgroep

Jongeren van 13 tot en met 27 jaar.

Doel

Jongeren stimuleren door hun leesplezier te vergroten en hun taal- en digitale vaardigheden te verbeteren.

Impact

Jongeren met sterke taal- en digitale vaardigheden.

Totaal

- 12 Middelbare scholen.
- 2 mbo scholen: 1 locatie Zadkine en nu ook 1 locatie van Albeda.

STEEDS MEER SCHOLEN WILLEN SAMENWERKEN

Periode: het hele jaar door

Steeds meer scholen sluiten zich aan bij de Bibliotheek op school: in 2024 groeide het aantal locaties en werd de leesomgeving verder verrijkt.

Leesplezier vergroten bij jongeren!

Op de middelbare school en het mbo

MAATWERK VOOR HET MBO

Periode: het hele jaar door

Voor het mbo werken we aan een aanpak op maat, zodat leesbevordering beter past bij de verschillende onderwijs-richtingen.

1.3 Taalvaardigheid, digitale geletterdheid en leesmotivatie voor jongeren (13-27)

STEEDS MEER SCHOLEN WILLEN SAMENWERKEN

Het aantal deelnemende scholen aan het project de Bibliotheek *op school* groeide sterk: van negen naar twaalf middelbare scholen en van één naar twee mbo-locaties. In 2024 hebben we nieuwe schoolbibliotheken ingericht en collecties verbeterd om een rijke leesomgeving te creëren.

MAATWERK VOOR HET MBO

Voor het mbo zijn we gestart met het optimaliseren van het aanbod. De grootte van het onderwijsinstituut en de verschillende afdelingen vragen om een andere aanpak dan bij het vmbo. Dit vereist maatwerk om de leesbevordering effectief te integreren binnen de diverse onderwijsrichtingen.

Overige scholen

Naast de scholen die zijn aangesloten bij het programma dBos, hebben 12 andere scholen – van praktijkonderwijs tot en met mbo – verschillende programma's afgenomen in het afgelopen jaar. In totaal hebben hier 1.720 leerlingen, verspreid over 83 klassen aan deelgenomen. De meest afgenomen programma's zijn de Boekenroef, B/slash, Biebescape en een rondleiding binnen de centrale bibliotheek. Deze programma's gelden in sommige gevallen ook als voorportaal voor het aansluiten bij dBos in het komende schooljaar.

Maakplaats010

In 2024 organiseerde Maakplaats010 105 activiteiten, waarmee in totaal 1.179 deelnemers werden bereikt. Het activiteitenaanbod was divers en afgestemd op uiteenlopende groepen, waaronder het bibliotheekpubliek en leerlingen van het voortgezet onderwijs. De maakworkshops boden een breed scala aan creatieve mogelijkheden: deelnemers konden grafisch ontwerpen, 3D-modelleren en -printen, houtbewerken met de lasersnijder, vinyl snijden op de plotter, textiel bedrukken, naaien en borduren. Deze veelzijdige inhoud zorgde voor een consistente en brede betrokkenheid gedurende het hele jaar.

1.4 Persoonlijke Ontwikkeling Jongeren (13-27)

Kansen voor jongeren vergroten

Basisvaardigheden en taalvaardigheid vergroten de kansen voor jongeren. Toegang tot studiefaciliteiten en ondersteuning bij talentontwikkeling spelen daarbij een rol. Wij bieden een plek waar jongeren kunnen groeien en hun talent kunnen ontdekken en ontwikkelen. Samen met partners uit de stad en de jongeren zelf organiseren we programma's die hun persoonlijke groei en taalvaardigheid versterken.

1.4 Persoonlijke Ontwikkeling Jongeren (13-27)

UITGELICHT

Doelgroep

Jongeren (13-27 jaar).

Doel

Jongeren ondersteunen in hun persoonlijke groei en het ontwikkelen van hun talenten.

Impact

Jongeren ontwikkelen zich tot zelfredzame en betrokken burgers doordat ze kansen en ondersteuning krijgen om zich persoonlijk te ontwikkelen.

Totaal

- 247 activiteiten.
- 9.972 deelnemers.

COMMUNITIES BOUWEN

Periode: het hele jaar door

Dankzij nieuwe subsidies breidden we onze programmering uit naar Hoogvliet en Lage Land, waarmee we begonnen met het opbouwen van nieuwe communities in deze wijken.

STERKER DOOR SAMENWERKEN

Periode: het hele jaar door

Door samen te werken met culturele en creatieve organisaties blijven we ons als bibliotheek ontwikkelen en vernieuwen.

Jongeren actief in hun bieb

LANCERING JONGERENPLATFORM NEST

Periode: oktober

NEST staat voor: Netwerk, Educatie, Sociaal en Team. NEST richt zich op jongeren tussen de 15 en 27 jaar in Rotterdam en biedt een veilige ruimte om te groeien, leren en verbinden.

1.4 Persoonlijke Ontwikkeling Jongeren (13-27)

COMMUNITIES BOUWEN

Door een aantal nieuwe subsidies is de programmering ook uitgebreid naar de vestigingen Hoogvliet en Lage Land. Hiermee is een begin gemaakt met het bouwen van nieuwe communities binnen deze omgeving. De hoop is dat hier ook communities ontstaan die samen met onze floorwalkers een impuls geven aan de wijk waarin zij zich bevinden.

STERKER DOOR SAMENWERKEN

Met het aangaan van samenwerkingen met Theater na de Dam, Poetry Slam Rotterdam, Kunstbende, Willem de Kooning Academie en N8W8 zoeken we actief naar partners die nieuwe impulsen geven aan het platform dat de bibliotheek is.

LANCERING JONGERENPLATFORM NEST

NEST is in 2024 gelanceerd en richt zich op jongeren tussen de 15 en 27 jaar in Rotterdam. NEST biedt een veilige ruimte om te groeien, leren en verbinden. Het platform heeft twee benaderingen: “Kom uit je Nest”, waarin jongeren uit hun comfortzone worden uitgedaagd en “Kom naar ons Nest”, een plek voor jongeren om zichzelf te ontdekken door middel van workshops en masterclasses. Dit platform bestaat uit acht enthousiaste vrijwilligers en wordt ondersteund door de floorwalkers, die samen aantrekkelijke content creëerden via sociale media. Door deze aanpak wil NEST meer jongeren bereiken en nieuwe communities ontdekken en opzetten.

Highlights 2024

Waar wacht je op?

Periode: oktober en november

In oktober en november heeft kunstenaar Merel Smitt het project “The Waiting City” binnen de muren van de Centrale Bibliotheek uitgevoerd. Ze onderzoekt waarop mensen wachten. Tijdens haar onderzoek ging zij in diverse vormen in gesprek. Door middel van workshops, spel, interview en gesprek maakte ze contact en presenteerde daar een interactieve kaart van.

N8W8 events

Periode: mei, augustus en december

In samenwerking met N8W8 organiseerden we drie avonden om het nachtleven in Rotterdam positief op de kaart te zetten. In een stadsgesprek, inloopavond en programmeursavond kwamen diverse groepen mensen samen om zich te buigen over de invloed van politiek, ondernemerschap en organisatie.

NulteenArt avond

Periode: september en november

In een periode van drie maanden maakten deelnemers van NulteenArt kunst die zij presenteerden in een show. Door middel van mode, beeldende kunst en muziek brachten zij bezoekers een stapje dichterbij het makersschap dat zij ontwikkelden in de Bibliotheek.

1.5 Informatiepunt en Sociaal Netwerk

Vinden, verbinden en versterken

Onze sociaal netwerk activiteiten richten zich op volwassenen met een beperkt sociaal netwerk. Door persoonlijk in gesprek te gaan, stemmen we de activiteiten af op hun wensen en behoeften.

1.5 Informatiepunt en Sociaal Netwerk

UITGELICHT

Doelgroep

Volwassenen met een beperkt sociaal netwerk.

Doel

Mensen informeren, verbinden en helpen met praktische vragen.

Impact

Vergroot zelfredzaamheid en verbindt mensen met de hulp en ondersteuning die ze nodig hebben.

Totaal

- 903 activiteiten.
- 7.342 deelnemers.

TIJD VAN TOEN PRESENTATIE

De “Tijd van Toen” presentatie zorgde voor veel enthousiasme bij de veelal oudere bezoekers. In een woonkamerdecor uit de jaren '60 werden oude tv-programma's vertoond op een vintage beeldbuis televisie.

DANSPALEIS

Het jaarlijks terugkerende Danspaleis werd in 2024 zeer goed ontvangen. Op de vestingen Zuidplein, de Centrale Bibliotheek en Ommoord namen in totaal 737 swingende mensen deel.

BOEKPRESENTATIE

Over de Rotterdamse Luijendijk supermarkt
Bert Luijendijk gaf in diverse vestigingen een presentatie over de Rotterdamse Luijendijk supermarktketen. Zijn presentatie en het daarbij getoonde fotomateriaal maakte veel los bij het aanwezige publiek.

Iedereen doet mee!

96-JARIGE PROFESSOR TERUG VOOR DE KLAS

Een 96-jarige professor uit Het Lage Land gaf in vier sessies een workshop over de Griekse mythologie en later in het jaar vier workshopsessies over Franse filosofen.

1.6 Ontwikkelhuis Basisvaardigheden

Hulp en advies voor alle Rotterdammers

Veel Rotterdammers hebben moeite met lezen, schrijven en digitale vaardigheden. Bibliotheek Rotterdam wil bijdragen aan een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen. Daarom zetten we in op taal- en digitale ontwikkeling, geven we informatie en trainingen over thema's zoals AI en cyberveerbaarheid en bieden we praktische ondersteuning.

1.6 Ontwikkelhuis Basisvaardigheden

UITGELICHT

Doelgroep

Volwassenen die hulp nodig hebben met basisvaardigheden.

Doel

Mensen helpen met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden.

Impact

Basisvaardigheden zijn nodig om actief mee te doen in de maatschappij en kansen te benutten.

Totaal

- 29.013 Rotterdammers maakten in 2024 gebruik van het standaardaanbod basisvaardigheden.
- 3.926 hulpvragen zijn beantwoord bij de IDO loketten.

MEER AANBOD OP HET ONTWIKKELPLEIN

Naast taal- en digitale ondersteuning is het Ontwikkelplein uitgebreid met juridische en financiële hulp.

DIGITALE INCLUSIE EN CYBERWEERBAARHEID

We spelen in op digitale vragen van Rotterdammers, zoals omgaan met desinformatie en bescherming tegen cyberaanvallen.

BELASTINGSPREEKUUR

In samenwerking met de Belastingwinkel en studenten van de Hogeschool Rotterdam hebben wij hulp geboden bij het invullen van 600 belastingaangiftes.

*Basisvaardigheden
essentieel!*

SAMENWERKINGSPARTNERS

Dankzij onze samenwerkingspartners wordt onze dienstverlening versterkt en bieden we Rotterdammers meer diverse hulp.

TAALONDERSTEUNING IN HET TAALCAFÉ

Met de Taalcafés hebben we bijna 13.000 niet-Nederlandstalige Rotterdammers geholpen om hun Nederlands te verbeteren.

1.6 Ontwikkelhuis Basisvaardigheden

In 2024 is er hard gewerkt om Rotterdammers te helpen met hun vaardigheden en hen van advies te voorzien. Dit gebeurde via Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) verspreid over de stad, het programma-aanbod op nagenoeg alle vestigingen en samenwerkingen met partners.

Kennisvrijwilligers

Bibliotheek Rotterdam krijgt hulp van meer dan 180 kennisvrijwilligers. Zij zijn onmisbaar! Ze helpen onder andere bij de taalactiviteiten en het digitale aanbod.

Informatiepunten Digitale Overheid

Er zijn dertien IDO-loketten verspreid over de stad. Deze zijn te vinden in de vestigingen van de bibliotheek en bij partners zoals de Voedselbank en leeszaal Vreewijk. Samen behandelden we duizenden vragen van Rotterdammers.

Taalcafés

De Taalcafés waren een groot succes. Bijna 13.000 Rotterdammers, voor wie Nederlands niet de moedertaal is, namen in 2024 deel aan het Taalcafé om de Nederlandse taal te leren. Sommige deelnemers waren zo gemotiveerd dat ze na afloop in kleine groepjes verder oefenden.

Resultaten behoefteonderzoek

Een groot deel van de deelnemers aan de Taalcafés heeft meegedaan aan een behoefteonderzoek. Veel deelnemers gaven aan dat zij taalactiviteiten graag gekoppeld zien aan dagelijkse bezigheden zoals cultuur, koken of praktische informatie over Nederland en Rotterdam. Deze suggesties worden meegenomen in de programmering voor 2025. Zo zijn we in 2024 gestart met het verkennen van samenwerkingen met Rotterdamse musea, in 2025 starten we met museumbezoeken.

Ontwikkelplein

Het Ontwikkelplein is een plek in Bibliotheek Rotterdam waar Rotterdammers terecht kunnen met vragen over bijvoorbeeld geldzaken, juridische kwesties, werk, integratie en digitale vaardigheden. In 2024 hebben we de thema's die we aanbieden verder uitgebreid. Voor juridische zaken konden mensen al terecht bij onze partner Rechtswinkel010, in 2024 is daar een samenwerking met Stichting Je Goed Recht bijgekomen. Deze organisatie is bekend in de stad en trekt met haar dienstverlening nieuwe bezoekers naar de bibliotheek en het Ontwikkelplein. Op het gebied van financiën is Stichting Nieuw Vaarwater als nieuwe partner aangesloten. Deze organisatie helpt mensen met vragen rondom geldzaken, budgetteren en schulden. Met de komst van deze nieuwe partners kunnen we nu meer Rotterdammers direct helpen, adviseren of doorverwijzen.

1.6 Ontwikkelhuis Basisvaardigheden

Digitale Inclusie

Vanuit het programma Digitale Inclusie neemt Bibliotheek Rotterdam deel aan de landelijke werkgroep Public Affairs, opgezet door de Alliantie Digitaal Samenleven. Samen met verschillende organisaties wordt gewerkt aan een gezamenlijke boodschap voor de politiek, waaronder het indienen van kamervragen en het voorbereiden van werkbezoeken voor de Commissie Digitale Zaken van de Tweede Kamer en de staatssecretaris.

In 2024 kwamen er nieuwe digitale vragen van Rotterdammers over omgaan met desinformatie en cyberaanvallen. Hier hebben we op ingespeeld met themabijeenkomsten zoals over cyberveerbaarheid. Dankzij het programma Digitale Inclusie 2024 van de gemeente Rotterdam heeft de bibliotheek aanvullende maar broodnodige activiteiten kunnen realiseren gericht op toegang, netwerk, vaardigheden en materialen. Bovendien konden hierdoor de voorbereidingen worden getroffen voor kennisdeling en bewustwording over Artificiële Intelligentie voor Rotterdammers.

Publicroam

Onze bezoekers konden vanaf 6 november in 21 vestigingen van Bibliotheek Rotterdam eenvoudig en gratis gebruikmaken van wifi via het Publicroam-netwerk. Bezoekers hebben nu altijd veilig toegang tot internet op hun eigen laptop, tablet of smartphone. De bibliotheek biedt deskundige hulp om mensen die dat nodig hebben hierin te begeleiden.

1.7 Collectie en kennisdeling

Wie leest heeft een goed verhaal

Bibliotheek Rotterdam bouwt samen met alle Rotterdammers aan een brede en actuele collectie. Naast boeken bevat deze ook een digitale collectie en een verzameling verhalen. We zorgen ervoor dat alle Rotterdammers herkenning en verrassingen vinden in de collectie. Erfgoed speelt een belangrijke rol. De bibliotheek beheert de Erasmuscollectie, de beeldcollectie Atlas Van Stolk en verschillende andere Rotterdamse deelcollecties. Digitalisering maakt deze collecties toegankelijk en biedt de kans om, verbonden met het verleden, actuele thema's bespreekbaar te maken.

1.7 Collectie en kennisdeling

UITGELICHT

Collectie

Doelgroep

Alle Rotterdammers.

Doel

De bibliotheek stelt een collectie boeken, tijdschriften, kranten en digitale content beschikbaar die relevant en actueel is. Rotterdammers zijn betrokken bij het samenstellen en contextualiseren van de collectie.

Impact

Toegang tot informatie en kennis bevordert persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling.

Totaal

■ 665.621 uitleenbare materialen.

COLLECTIE

De digitale collectie en de anderstalige jeugdcollectie zijn uitgebreid en op meer vestigingen toegevoegd aan de collectie.

*Een collectie
voor
iedereen*

GASTCOLLECTIONEURS

De bibliotheek heeft verbinding gelegd met diverse Rotterdamse gemeenschappen en de collectie aangevuld met 23 gastcollectioneers. Zij zorgden voor diversiteit en herkenning in de collectie.

ERFGOED COLLECTIE

Meer mensen maakten kennis met de erfgoedcollectie. De collectie is toegankelijker gemaakt voor onderzoek en stimuleerde gesprekken over actief burgerschap.

Collectie Erfgoed

Doelgroep

(Internationale) wetenschappers, bewonderaars en alle Rotterdammers.

Doel

Erfgoed zorgvuldig beheren, bewaren en toegankelijk houden.

Impact

De collectie biedt kans om, verbonden met het verleden, actuele thema's bespreekbaar te maken.

Unesco

De Erasmus collectie is onderdeel van het internationale Unesco 'Memory of the World Register' en de Atlas van Stolk collectie van de erfgoedlijst 'Netherlands Memory of the World Register'.

1.7 Collectie en kennisdeling

Verhalen van de Stad

De bibliotheek bouwt samen met Rotterdammers aan de collectie. We vroegen Rotterdammers met een link naar de koloniale geschiedenis, het slavernijverleden en migratie om hun verhalen te delen. De interviews, met daarin de verhalen, tips, bronnen en suggesties van deze gastcollectioneers, zijn te vinden op de website van de bibliotheek en te bekijken in de Centrale Bibliotheek. Met al hun tips en bronnen wordt de collectie van de bibliotheek verder aangevuld. Zo kunnen ook andere Rotterdammers hiervan leren of geïnspireerd raken om hun eigen onderzoek te starten. In 2024 werkten vijf gastcollectioneers mee: Julie Ng, Alfrida Martis, Sebastian & Tyler Koudijzer en Alida Dors. Hun boekentips, interviews en evenementen creëren een breed perspectief. Zij deelden hun persoonlijke verhalen via hun eigen samengestelde collectie en community-gedreven programmering in 2024.

[Naar film Verhalen van de Stad](#)

Gastcollectioneers

Naast het hoofdproject 'Verhalen in de Stad' waren er kleinere initiatieven waarin 18 gastcollectioneers hun selectie doorgaven en zijn er samenwerkingen aangegaan met gastcollectioneers op een aantal vestigingen.

- Legien Warsosemito: Organiseerde gesprekken met Javaanse vrouwen over #MeToo.
- Abdelkader Benali: Gastcollectioneur bij de expositie Metro 010.
- Baraa Asalam & Rosa Quist: Fotografen achter de expositie Vrijheidssoep 4 & 5 mei.

- 6 ISLANDS zine: Workshops en collectieaanvulling gericht op de Caribische gemeenschap.
- Gastcollectioneers Charlois: Drie wijkbewoners selecteerden boeken die in de collectie zijn opgenomen.
- Gastcollectioneers Overschie: Tien lokale ondernemers deelden hun boekentips in een video.

Gastcollectioneers Charlois

1.7 Collectie en kennisdeling

Erfgoed

Gedurende het jaar vonden diverse activiteiten plaats om een breder publiek te bereiken. De erfgoed collectie werd ingezet als middel voor dialoog en burgerschap.

[Link naar Erfgoed Collectie](#)

Activiteiten Atlas Van Stolk

- Tentoonstellingen van Vincent Mentzel, Jos Collignon en de *Inktspotprijs*.
- Workshops en educatieve programma's, zoals 'Beeldkraken'.
- Activiteit Jeugdvakantiepaspoort: Cartoonist TRIK gaf een college en workshop over protestborden.
- Erfgoeduur met als thema *de Inktspotprijs*.

[Link naar Collectie Atlas van Stolk](#)

Activiteiten Erasmus Collectie

- Erasmusweek (28 okt – 1 nov).
- Lezingen door conservatoren over Erasmus en Rotterdamse geschiedenis.
- Uitlenen van werken aan andere musea en erfgoedinstellingen.

[Link naar Erasmus Collectie](#)

Collectiebeheer

We bereidden ons voor op de verhuizing. Kapotte, vieze en weinig geleende boeken werden volgens beleid afgevoerd. De tijdelijke huisvesting krijgt een nieuwe indeling, met een jongerenafdeling en een volwaardig nieuwscentrum. In vestiging Charlois is een anderstalige jeugdcollectie opgezet om leesplezier en taalvaardigheid te stimuleren.

Erasmus – Klacht van de Vrede

1.8 Kunst, Cultuur, Opinie en Debat

Kunst en cultuur om gesprekken en verbinding te stimuleren

Rotterdammers hebben verschillende culturele achtergronden, leefwijzen en overtuigingen. De bibliotheek biedt een ontmoetingsplek waar verschillende mensen samenkomen om elkaar te ontmoeten. Met kunst en cultuur als basis organiseren we activiteiten die gesprekken en verbinding stimuleren, vooral voor Rotterdammers die minder vaak met cultureel aanbod in aanraking komen.

1.8 Kunst, Cultuur, Opinie en Debat

UITGELICHT

Doelgroep

Volwassen Rotterdammers.

Doel

Mensen met diverse achtergronden verbinden door cultuur toegankelijk te maken en een podium te bieden voor discussie en creativiteit.

Impact

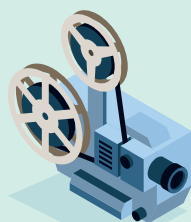
Bevordert maatschappelijke betrokkenheid en verbindt mensen met diverse achtergronden.

Totaal

- 400 activiteiten.
- 35.000 deelnemers.
- De Erasmus Experience ontving dit jaar 10.098 bezoekers, inclusief 105 groepsbezoeken van scholen en jeugdige bezoekers die via een opdracht in het Jeugdvakantiepaspoort de Erasmus Experience en de Atlas van Stolk bezochten.

EXPOSITIES

Jaarlijks vinden er wisselende tentoonstellingen plaats in de bibliotheek. In 2024 waren er 8 tentoonstellingen.

FILMVOORSTELLINGEN

In 2024 kwamen 3.285 mensen films kijken bij de bibliotheek.

MEEMAAKPODIUM HOOGVLIET

Bewoners, lokale kunstenaars, amateurs en wijkorganisaties pakken het podium en bouwen samen aan de sociale en culturele infrastructuur van Hoogvliet.

Cultuur verbindt!

MINDER, BETER, LANGER EN OPNIEUW

In een tentoonstelling en tijdens een kerstdiner ontdekten Rotterdammers hoe je bewust omgaat met het kopen, gebruiken en wegdoen van spullen.

STADSDICHTER

De bibliotheek Rotterdam coördineerde de activiteiten van de Rotterdamse stadsdichter Elfie Tromp.

SAMEN TAAL EN LITERATUUR TOEGANKELIJKER MAKEN

De bibliotheek werkte onder andere samen met het Rotterdamse Boekenbal, Spraakuhloos en het landelijke Nationaal Dictee.

1.8 Kunst, Cultuur, Opinie en Debat

Communities bouwen

Als bibliotheek brengen we mensen graag bij elkaar. Het bouwen aan communities is een belangrijk onderdeel van het werk van de bibliotheek. Op basis van de behoeftes van wijkbewoners organiseren we ontmoetingen en activiteiten rondom kunst, cultuur en dialoog. Een voorbeeld is het Meemaakpodium Hoogvliet. Het culturele aanbod in Hoogvliet is schaars, via dit podium konden bewoners, lokale kunstenaars, amateurs en wijkorganisaties 'het podium pakken'. Zo levert het podium een bijdrage aan de sociale en culturele infrastructuur. Dit initiatief is in 2024 gestart in samenwerking met de SKVR en dankzij een subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Verdieping en dialoog

In 2024 was er een divers aanbod aan lezingen, debatten en workshops om samen te leren en verdiepen over culturele en maatschappelijke onderwerpen. Bij de jaarlijkse Hoflandlezing, ter herinnering aan het bombardement, nam historicus Lotfi El Hamidi ons mee in de lezing *Stenen Tranen*. Bij de Erasmus Experience en de Atlas van Stolk-expositie werden door individuele bezoekers en door schoolklassen gesprekken gevoerd over o.a. burgerschap en beeldtaal. Bovendien waren er regelmatig deep democracy sessies, een living library-event en filosofie-workshops om verhalen en standpunten uit te wisselen en te begrijpen.

Samenwerken

We werken samen met een breed netwerk van culturele en maatschappelijke partners. In 2024 ontstonden diverse culturele programma's en crossovers in samenwerking met Rotterdamse organisaties zoals het Zomercarnaval, Kledingbank, Women Connected, IFFR, Poetry International en landelijke partners zoals KRO-NCRV en KIP Republic.

Minder, Beter, Langer en Opnieuw (Periode: december)

In samenwerking met Rotterdam Circulair organiseerden we een tentoonstelling en een duurzaam kerstdiner. In de tentoonstelling kon je zien hoe je bewust kunt omgaan met het kopen, gebruiken en wegdoen van spullen. Binnen dit concept stelde chef-kok Perry de Man samen met Rotterdammers een betaalbaar, eenvoudig en lekker kerstdiner op. Het werd een inspirerend en verbindend diner voor een brede groep.

1.8 Kunst, Cultuur, Opinie en Debat

Exposities

De exposities in de bibliotheek zijn een inspirerende manier om Rotterdammers zich te laten verwonderen en met elkaar in gesprek te laten gaan. Jaarlijks vinden er wisselende tentoonstellingen plaats waar programmering omheen plaatsvindt. Eén van de drukstbezochte expo's van het afgelopen jaar was *All Cops Are*, in samenwerking met de landelijke politie. Met de tentoonstelling werd de dialoog op gang gebracht over de relatie tussen de politie en de samenleving.

All Cops Are

Stadsdichter

Bibliotheek Rotterdam coördineert de activiteiten van de Rotterdamse stadsdichter in opdracht van de gemeente Rotterdam. Elke 2 jaar wordt een nieuwe stadsdichter gekozen. In 2024 schreef Elfie Tromp onder meer een gevelgedicht als cadeau aan het Ikazia Ziekenhuis.

het zijn niet
die vasthouden en voorschrijven
dragen en dragelijk maken
in een hand zitten 27 botjes
er zijn huizen met minder muren
van de bevalling tot aan de laatste groet
word je gedragen en niet alleen
door het huis van je eigen huid maar
door de handen van anderen

Elfie Tromp, stadsdichter Rotterdam 2024

Gevelgedicht van Elfie Tromp

2. De Bibliotheek *op school*

Met de Bibliotheek *op school* versterken wij het leesplezier, de leesmotivatie en de mediabewuste informatievaardigheden op school én thuis, waardoor we kansen vergroten en bijdragen aan het verruimen van de wereld van het Rotterdamse kind.

2. De Bibliotheek *op school*

De Bibliotheek *op school* is een landelijke evidence based methodiek die in Rotterdam breedstedelijk is uitgezet.

In de afgelopen twee jaar is extra budget vanuit OCW toegekend voor BoekStart in de kinderopvang en de Bibliotheek *op school*. Door deze extra impuls kunnen nieuwe scholen en kinderdagverblijven starten met dit leesbevorderingsprogramma met als doel de taalontwikkeling, het leesplezier en de mediawijsheid van kinderen en jongeren te vergroten. In Rotterdam is voor de allerjongsten BoekStart in de kinderopvang uitgerold op 15 locaties in 2024. In totaal werken 20 kinderdagverblijven nu met dit programma. In 2024 zijn 10 basisscholen toegevoegd, waardoor we nu in totaal 165 scholen in het primair onderwijs bedienen. Het voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs zijn uitgebreid met 3 scholen waarmee het totaal op 10 scholen komt.

Uit onderzoek naar de effecten van de aanpak van de Bibliotheek *op school* blijkt dat deze effectief is in de strijd tegen laaggeletterdheid. Kinderen op scholen die de aanpak volgen, lezen meer en hebben een betere leesvaardigheid dan kinderen op scholen waar geen speciale aandacht is voor de boekencollectie. Zo scoren de leerlingen op scholen die deelnemen aan de Bibliotheek *op school* significant hoger op begrijpend lezen dan leerlingen op andere scholen (Nielen & Bus, 2016).

Uit onderzoek naar de effecten van de schoolbibliotheek op het leesgedrag van niet-westerse migrantenleerlingen blijkt dat er een positief effect is op de woordenschat. Daarnaast vonden de leerlingen lezen na verloop van tijd belangrijker dan leerlingen op een school zonder schoolbibliotheek (Kleijnen, 2016).

3. Projecten

Onze projecten uitgelicht

■ Vernieuwing Centrale bibliotheek en Tijdelijke huisvesting	43
■ Regeling Specifieke Uitkering Bibliotheekvoorzieningen (SPUK)	44
■ Project Bibliotheek van de Toekomst	44

3. Projecten

Vernieuwing Centrale Bibliotheek

In gesprek met de stad

In 2024 werkte het projectteam intensief aan de tijdelijke huisvesting aan de Librijesteeg en de nieuwbouw van de Centrale Bibliotheek aan de Hoogstraat. De bibliotheek en de Gemeente Rotterdam vinden het belangrijk dat Rotterdammers meepraten en op de hoogte blijven over de nieuwe Centrale Bibliotheek. Wekelijks waren er vrije inloopspreekuren in de speciaal ingerichte werkplaats in hal van de bibliotheek. Op 10 december werd een talkshow georganiseerd in het Bibliotheektheater om de plannen toe te lichten. Actuele informatie over het ontwerp en de planning werd gedeeld via niewwecentralebibliotheekrotterdam.nl en andere communicatiekanalen.

Tijdelijke huisvesting

De tijdelijke locatie werd ondertussen voorbereid met bouwkundige aanpassingen en verhuisplannen zodat de dienstverlening soepel kan doorgaan. Een belangrijke mijlpaal was de afronding van het definitieve ontwerp waarin flexibiliteit en een toekomstgerichte visie centraal staan. Het kantoorpand aan de Librijesteeg wordt verbouwd om geschikt te maken als tijdelijke bibliotheek. Er zijn bouwkundige en technische aanpassingen nodig om de grote hoeveelheid bezoekers goed te kunnen ontvangen. In 2024 werd een aannemer geselecteerd via een aanbestedingstraject. Onder leiding van de gemeente wordt het gebouw gereed gemaakt als tijdelijke en circulaire bibliotheek. Het interieur is ontworpen door architect TenBrasWestinga en het gebouw door Rapp+Rapp. De tijdelijke bibliotheek blijft in gebruik zolang de vestiging aan de Hoogstraat wordt vernieuwd.

De interne organisatie bereidde in 2024 de verhuizing voor door een deel van de magazijncollectie klaar te maken voor verhuizing, te ontzamen of opnieuw te bestemmen. Ook werden communicatie-, inrichting- en dienstverleningsplannen opgesteld om de overgang voor de klant en medewerker zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Vernieuwing Centrale

Een belangrijke mijlpaal in de vernieuwing van de Centrale Bibliotheek was de afronding van het definitieve ontwerp. Het ontwerpteam van Powerhouse/Atelier Oslo/LundHagem werkte binnen het beschikbaar gestelde investeringskrediet. Tegelijkertijd werden de benodigde vergunningen aangevraagd. Zowel de omgevingsvergunning als de vergunning voor de duurzame bodemenergie ten behoeve van de warmte en koudeopslag (WKO) zijn definitief verleend.

De Gemeente Rotterdam is als eigenaar verantwoordelijk voor het gebouw, terwijl de bibliotheek het interieur vormgeeft. De interne organisatie voerde hierover intensieve themasessies, waarbij per verdieping werd nagedacht over de visie op een grootstedelijke bibliotheek van de toekomst. Dit betrof onder andere de indeling, collectie, programmering en dienstverlening. Het definitieve ontwerp biedt zowel een duidelijke visie als de flexibiliteit om met de stad mee te bewegen.

3. Projecten

Regeling Specifieke Uitkering Bibliotheekvoorzieningen

Eind 2023 kreeg Bibliotheek Rotterdam een SPUK-subsidie toegekend door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het oprichten van twee nieuwe vestigingen en het verbeteren van twee bestaande vestigingen. In beide gevallen was het doel een volwaardige vestiging met deskundig personeel en ruime openingstijden.

Bestaande vestigingen

Dankzij deze rijksmiddelen is in 2024 de vestiging in Charlois verbeterd met meer collectie, meer activiteiten en ruimere openingstijden. In het Lage land werd een grotere locatie geopend met ruimere openingstijden en mogelijkheden tot verblijf en deelname aan activiteiten.

Nieuwe vestigingen

Eind 2024 werd een overeenkomst getekend voor een nieuwe vestiging in Beverwaard, die begin 2025 opent. Voor Rotterdam-West zijn helaas geen vorderingen gemeld, omdat er nog geen geschikte locatie is gevonden.

Project Bibliotheek van de Toekomst

In het afgelopen jaar hebben we de eerste stappen gezet in ons onderzoek naar digitale vernieuwing. We hebben een plan gemaakt om nog meer bij te dragen aan een inclusieve digitale samenleving. Met dank aan een bijdrage van Stichting De Verre Bergen, onderzoeken we samen met partners en sociaal ontwerpbureau Muzus hoe we de Rotterdammers op een vernieuwende en laagdrempelige manier kunnen helpen bij het begrijpen van de steeds veranderende digitale wereld.

4. De organisatie

In een dynamische wereld waarin veranderingen sneller plaatsvinden dan ooit tevoren, blijft onze organisatie standvastig in haar missie. Onze strategische keuzes en initiatieven weerspiegelen onze toewijding aan transparantie, efficiëntie en groei – zowel als organisatie als in onze maatschappelijke rol.

- 4.1 Bedrijfsvoering
- 4.2 Governance Cultuur
- 4.3 Transitie

4.1 Bedrijfsvoering

Om te zorgen dat de missielijnen zich optimaal op de bezoekers, leden en dBos-leerlingen kunnen richten, is de bedrijfsvoering gericht op doelmatige ondersteuning op het gebied van facilitaire zaken, HRM, ICT, Marketing, Onderzoek en Communicatie en Finance & Control.

Verbondenheid

Met professionele en gepassioneerde medewerkers werken we steeds aan een optimale bediening van de Rotterdamse samenleving. We zijn ons ervan bewust dat we als organisatie doorlopend blijven leren en ontwikkelen. Hiertoe hebben we in mei 2024 in samenwerking met bureau Rijnconsult onze interne samenwerking, de basisdienstverlening en de impact van de missielijnen geëvalueerd. De leerpunten nemen we in gezamenlijke dialoog mee naar de komende Meerjarenbeleidsplanperiode.

We willen als bibliotheek een centrale plek innemen in de Rotterdamse samenleving. We hebben in 2024 verder gewerkt aan het binden en boeien van onze vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers steeg van 600 naar ongeveer 700. Het gemiddelde ziekteverzuim in 2024 was 5,98%, er is sprake van een lichte daling, in 2023 was dit 6,58%.

Blik op enkele hoogtepunten

In 2024 is extra aandacht besteed aan vier thema's die de dienstverlening naar onze bezoekers en onze werkprocessen verbeteren: hospitality, hostmanship, duurzaamheid en deskundigheidsbevordering rondom cyberveiligheid en AVG.

Naast de 'going-concern' is in 2024 extra aandacht besteed aan landelijke samenwerking op digitaal vlak. Met ons lidmaatschap aan de nieuwe coöperatie Samen Digitaal Innoveren beogen we met de branche de krachten te bundelen.

De bibliotheek neemt haar verantwoordelijkheid voor een groene, milieuvriendelijke samenleving serieus. Met de start van het project Duurzaamheid zijn de eerste stappen gezet binnen het kader van het Duurzaam Gastvrij-keurmerk om dit te integreren in onder andere onze inkoop, verbruik en publieksprogramma's.

In 2024 hebben we grote stappen gezet in de vernieuwing van onze digitale platforms. Met als hoogtepunt de ontwikkeling van een nieuwe website die in 2025 wordt gelanceerd. Met diverse stakeholders is gekeken naar de functionaliteit om de gebruikerservaring te optimaliseren. Zo sluit de nieuwe website straks beter aan op de wensen en (informatie)behoeften van iedere Rotterdammer en hebben we een toegankelijke onlinebibliotheek.

Om Rotterdammers bekender te maken met de veelzijdigheid van ons aanbod hebben we stads breed de campagnes "In de bieb..." en de "Hulp met..." uitgerold. In de tweede helft van 2024 hebben we met een meer wijkgerichte communicatie-aanpak Rotterdammers geactiveerd om gebruik te maken van het specifieke activiteiten- en dienstenaanbod van hun lokale vestiging.

In het afgelopen jaar onderzochten we welke vormen van modern lidmaatschap aansluiten bij de wens van (potentiële) leden. Dit met als doel de toegankelijkheid voor alle Rotterdammers te vergroten.

Ook hebben we in 2024 onderzocht hoe we onze impact niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief in beeld kunnen brengen. We menen hiervoor met Cigarbox – een flexibel in te richten impacttool en -dashboard – een goede invulling gevonden te hebben. Na een pilot in 2024 binnen een aantal missielijnen, bouwen we verder aan een brede aanpak voor onze activiteiten.

4.2 Governance Cultuur

Bibliotheek Rotterdam is een stichting met een Raad van Toezicht. De organisatie volgt de acht principes van de Governance Code Cultuur. Als openbare bibliotheek heeft zij een wettelijke taak en maatschappelijke doelstelling. De bibliotheek creëert, bewaart en deelt culturele waarde. Het doel is om alle burgers vrije toegang te geven tot informatie, kennis en cultuur. Zo kunnen zij bewust, kritisch en actief deelnemen aan de samenleving. De Governance Code Cultuur wordt toegepast in beleid, risicobeheersing, uitvoering, toezicht en verantwoording.

Bestuur en verantwoording

Bibliotheek Rotterdam werkt met een vast ritme van Planning en Control. Jaarverslagen en meerjarenbeleid worden gedeeld met de Raad van Toezicht en de subsidiegever en zijn openbaar beschikbaar. De directeur-bestuurder ontwikkelt en voert beleid uit. De bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Daarnaast is de bestuurder verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving, het artistiek en zakelijk beleid, integriteitsbeleid en risicobeheersing binnen de organisatie. De beloning van de bestuurder volgt de CAO Openbare Bibliotheken.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit zeven leden met diverse kennisprofielen die passen bij Bibliotheek Rotterdam. Leden worden (her)benoemd door het college van B&W van de Gemeente Rotterdam na een zorgvuldige toetsing en middels openbare werving. Jaarlijks wordt een overzicht van nevenwerkzaamheden geactualiseerd en geagendeerd. De raad van toezicht houdt toezicht op financiën, risicobeheersing en strategische uitvoering volgens het principe maximale betrokkenheid en maximale distantie.

De Raad van Toezicht voert tweejaarlijks een begeleide zelfevaluatie uit, over het functioneren van het bestuur volgens de principes van de Code. Leden ontvangen een vacatievergoeding voor het bijwonen en voorbereiden van vergaderingen. Bestuurder en toezichthouders zijn zich bewust van hun rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en volgen daarbij de statuten van de stichting.

Stichting Bibliotheek Rotterdam heeft de status 'verbonden partij' van de Gemeente Rotterdam om het publieke belang te borgen. De relatie en de bevoegdheden tussen gemeente en Bibliotheek Rotterdam zijn in de statuten vastgelegd. De gemeente heeft invloed via subsidievoorwaarden en prestatieafspraken. Elke vier jaar stelt de gemeenteraad de uitgangspunten voor het bibliotheekbeleid vast waarop het Meerjarenbeleidsplan van de bibliotheek wordt getoetst. De bibliotheek is zich bewust van haar governance-relatie met stakeholders en de samenleving als geheel.

[Bekijk hier het rooster van aan- en aftreden van de Raad van Toezicht.](#)

4.3 Transitie

In het eerste kwartaal van 2024 heeft Rijnconsult de reorganisatie van 2020-2021 geëvalueerd. De evaluatiepunten van Rijnconsult hebben geleid tot de keuze voor een herindeling van de organisatiestructuur. De strategische ambities staan voor de gehele organisatie centraal, vanuit het principe structuur volgt strategie. Er is een analyse gemaakt en een verbeterplan opgesteld met een tijdsplanning in 2025.

De structuurwijziging vanuit de Transitie is een belangrijk middel om de gewenste en noodzakelijke verbeteringen te stimuleren en te borgen. Het gaat primair om een nieuwe indeling van het merendeel van de (collega's en functies binnen de) organisatie, gecombineerd met een aantal nieuwe functies op essentiële posities. De randvoorwaarden (juiste span of control, gewenste samenwerking, uitvoering en inhoudelijke ontwikkeling evenredige aandacht) worden zo geborgd als startpunt van de Transitie.

5. Jaarrekening

Inhoud

5.1	Uitvoering van het financiële beleid	45
5.2	Resultaat exclusief niet-terugkerende baten en lasten	45
5.3	Exploitatieresultaat	45
5.4	Risicoparagraaf	46
5.5	Governance	46
5.6	Begroting 2025	47
5.7	Jaarrekening 2024	48

5.1 Uitvoering van het financiële beleid

Als bibliotheek willen we een verantwoord financieel beleid voeren en onze middelen optimaal inzetten. De kwaliteit van onze dienstverlening staat voorop, altijd tegen de achtergrond van een zorgvuldig risicobeleid. Het is onze ambitie de organisatie nog beter te voorzien van adequate sturings- en verantwoordingsinformatie.

Resultaat

In 2024 is er sprake van een positief exploitatie-resultaat van € 640.377 (begroot € 11.065). In vergelijking met het exploitatieresultaat in 2023, ad € 1.732.567, valt op dat er per saldo zowel hogere lasten (€ 3.184.344) waren als meer baten (€ 2.087.540). De lagere financiële lasten (€ 27.870) zijn het gevolg van het wegvallen van de negatieve rente op het saldo.

5.2 Resultaat exclusief niet-terugkerende baten en lasten

Er was geen sprake van niet-terugkerende posten die materieel invloed hadden op de baten of de lasten. Vanwege deze reden vermelden we in dit jaarverslag geen resultaten met betrekking tot dit onderdeel.

5.3 Exploitatieresultaat

De bibliotheek heeft over het boekjaar 2024 een positief exploitatieresultaat behaald van € 640.377 (2023: € 1.732.567). Het resultaat is als volgt tot stand gekomen:

Baten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Subsidies	26.064.441	24.597.394	24.401.203
Gebruikersinkomsten	1.023.471	1.128.000	1.033.013
Specifieke dienstverlening	1.836.977	1.101.900	1.516.914
Evenementen / activiteiten	122.462	21.000	25.037
Overige baten	147.704	82.000	131.347
	29.195.054	26.930.294	27.107.514

Lasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Lonen en sociale lasten	14.151.837	13.844.939	12.927.367
Overige personeelslasten	2.753.188	1.637.310	2.024.113
Afschrijvingen	822.444	677.976	834.622
Huisvestingslasten	5.321.475	5.866.195	4.529.244
Administratie- en beheerlasten	396.146	304.065	419.575
Bestuur en organisatie	671.426	545.307	490.955
Automatisering	1.479.592	1.285.460	1.316.837
Collectie en media	1.666.106	1.790.064	1.571.172
Specifieke kosten	941.848	832.013	804.008
Transport	65.116	118.000	68.719
Overige lasten	257.629	46.000	355.851
	28.526.807	26.948.229	25.342.463
	668.247	-12.935	1.765.051
Financiële baten en lasten	-27.870	24.000	-32.484
Totaal exploitatieresultaat	640.377	11.065	1.732.567

Algemeen

Het resultaat van € 640.377 in 2024 staat tegenover een resultaat in 2023 van € 1.732.567.

Resultaat in vergelijking met begroting

Bij de baten zien we dat een hoger accres (7,61%) en een additionele gemeentelijke subsidie voor inflatie zorgt voor een stijging. Helaas blijven de gebruikersinkomsten achter. De specifieke dienstverlening behaalt een omzet die hoger is. Belangrijke stijgers zijn de activiteiten binnen de Bibliotheek *op school* en de zaal- en theaterverhuur. De overige baten eindigen boven begroting door stijgende toiletopbrengsten en een eenmalige sponsoring van het boek over 400 jaar Bibliotheek Rotterdam.

De lasten waren in totaal € 1.578.578 hoger dan begroot. De belangrijkste overschrijding is die van de totale personeelslasten € 1.422.775. Hier ligt de oorzaak met name in de inhuur van externen. Bij automatisering is door meerdere factoren een budgetoverschrijding. Onder administratie- en beheerlasten geldt een structurele mindering in de aftrek van omzetbelasting. De uitgaven voor collectie en media blijven achter op de begroting.

De financiële lasten geven een positief verschil van € 36.000.

Resultaat en bestemming van het exploitatieresultaat

Dit alles leidt ertoe dat het resultaat € 629.312 hoger uitkomt dan begroot. Het exploitatieresultaat voor 2024 bedraagt € 640.377. Het voorstel is om dit ten gunste te brengen van de bestemmingsreserve voor vervangingsinvesteringen.

5.4 Risicoparagraaf

Eind 2024 hebben we een herrekening gemaakt van het benodigde weerstandsvermogen aan de hand van de laatste inschatting. Het benodigde bruto weerstandsvermogen volgens de RCSA-methodiek komt uit op € 4,9 miljoen zonder mitigerende maatregelen. Het netto benodigde weerstandsvermogen – het weerstandsvermogen na het nemen van mitigerende maatregelen – komt volgens dit model uit op € 3,1 miljoen. Met een vermogenspositie van € 11,2 miljoen ultimo 2024 heeft de bibliotheek daarmee een marge van € 6,3 miljoen, wat nodig is om ook in de financieringsfunctie voor de vaste activa te voorzien.

5.5 Governance

De bibliotheek kent een toezichtstructuur die is ingericht volgens het Raad-van-Toezichtmodel. De directeur-bestuurder ontwikkelt het beleid en brengt het ten uitvoer. Onderdeel van deze functie is het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de Raad van Toezicht, bijgestaan door de controller. De Raad van Toezicht informeert zich daarnaast over de gang van zaken binnen de bibliotheek door periodiek overleg met de Ondernemingsraad. De Raad van Toezicht conformeert zich aan de Governance Code Cultuur.

5.6 Begroting 2025

Staat van Baten en Lasten 2025

Baten	
Subsidies	26.350.148
Gebruikersinkomsten	1.125.140
Specifieke opbrengsten	1.686.894
Evenementen/activiteiten	8.080
Diverse baten	82.820
	29.253.082
Lasten	
Lonen en salarissen	15.091.444
Overige personeelslasten	1.773.421
Bestuur en organisatie	421.414
Huisvesting	6.331.553
Administratie	364.512
Transport	245.514
Automatisering	1.388.297
Afschrijving	739.220
Collectie en media	1.884.908
Specifieke kosten	866.983
Overige kosten	153.980
	29.261.246
Financiële baten en lasten	13.280
Totaal	5.116

De directie dankt de Raad van Toezicht, de Ondernemingsraad en alle medewerkers van de bibliotheek voor de geleverde inzet en prestaties in 2024.

Namens de Directie,

A. Vlaanderen
Directeur-bestuurder

5.7 Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024 (voor resultaatbestemming)

Activa

Vaste activa	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Materiële vaste activa		
Verbouwingen	842.077	1.051.196
Inventaris en inrichting	951.176	1.111.512
Ict (hard- & software)	568.271	658.137
Overige activa in uitvoering	2.684	73.495
Collectie	pm	pm
	2.364.208	2.894.340

Vlottende activa	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Vorderingen		
Debiteuren	369.998	384.547
Gemeente Rotterdam	124.517	131.571
Belastingen en pensioenen	452.369	156.497
Overige vorderingen en overlopende activa	931.864	784.928
	1.878.748	1.457.543
Liquide middelen	14.353.904	11.346.846
Totaal activa	18.596.860	15.698.729

Passiva

Eigen vermogen	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Algemene reserve	4.600.697	4.600.697
Onverdeeld resultaat	640.377	1.732.567
Bestemmingsreserve		
vervangingsinvesteringen	5.938.925	4.206.358
	11.179.999	10.539.622
Voorzieningen	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Personeel	124.518	131.831
Groot onderhoud	932.948	839.667
	1.057.466	971.498

Vlottende passiva

Kortlopende schulden	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Crediteuren	474.877	525.785
Gemeente Rotterdam	1.106.288	271.209
Belastingen en pensioenen	793.910	676.162
Overige schulden en overlopende passiva	3.984.320	2.714.453
	6.359.395	4.187.609
Totaal passiva	18.596.860	15.698.729

Staat van baten en lasten 2024

Baten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Subsidies	26.064.441	24.597.394	24.401.203
Gebruikersinkomsten	1.023.471	1.128.000	1.033.013
Specifieke dienstverlening	1.836.977	1.101.900	1.516.914
Evenementen / activiteiten	122.461	21.000	25.037
Overige baten	147.704	82.000	131.347
	29.195.054	26.930.294	27.107.514
Lasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Lonen en sociale lasten	14.151.837	13.944.939	12.927.367
Overige personeelslasten	2.753.188	1.537.310	2.024.113
Afschrijvingen	822.444	677.976	834.622
Huisvestingslasten	5.321.475	5.866.195	4.529.244
Administratie- en beheerlasten	396.146	304.065	419.575
Bestuur en organisatie	671.426	546.307	490.955
Automatisering	1.479.592	1.285.460	1.316.837
Collectie en media	1.666.106	1.790.064	1.571.172
Specifieke kosten	941.848	826.913	804.008
Transport	65.116	118.000	68.719
Overige lasten	257.629	46.000	355.851
	28.526.807	26.943.229	25.342.463
	668.247	-12.935	1.765.051
Financiële baten en lasten	-27.870	24.000	-32.484
Totaal exploitatieresultaat	640.377	11.065	1.732.567

Kasstroomoverzicht 2024

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij nemen we het saldo baten en lasten als uitgangspunt. Vervolgens brengen we correcties aan voor verschillen tussen de baten en ontvangsten en de lasten en uitgaven.

Toelichting

De toename van € 3.007.058 wordt bepaald door:

- een positief resultaat van € 640.377,
- een teruggang in de investeringen van € 530.132,
- een toename van de kortlopende schulden van € 2.171.787, met name door oplopende subsidieverplichtingen (€ 1.377.805),
- daartegenover staat een toename van de kortlopende vorderingen van € 421.205, met name een stijging in de btw-vordering in het vierde kwartaal.

Kasstroom uit operationele activiteiten	2024 / €	2023 / €
Saldo van baten en lasten	668.247	1.765.051
Mutaties werkkapitaal		
- Afschrijvingen	822.444	835.373
- Vorderingen	-421.205	157.129
- Kortlopende schulden	2.171.787	-209.836
Mutaties voorzieningen	85.968	-804.830
	3.327.241	1.742.887
Ontvangen rentebaten	106	183
Betaalde bankkosten en rentelasten	-27.976	-32.667
	-27.870	-32.484
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	2024 / €	2023 / €
(Des)investeringen materiële vaste activa	-363.123	-240.100
(Des)investeringen activa in uitvoering	70.811	-56.168
	-292.312	-296.268
	3.007.059	1.414.134
Beginstand liquide middelen	11.346.846	9.932.712
Mutatie liquide middelen	3.007.059	1.414.134
Eindstand liquide middelen	14.353.904	11.346.846

Grondslagen

Oprichting Stichting

Per 1 januari 2013 is de bibliotheek verzelfstandigd vanuit de gemeente Rotterdam bij collegebesluit op 18 december 2012. De Stichting Bibliotheek Rotterdam (SBR) is per 31 augustus 2012 per notariële akte opgericht, waarbij de activiteiten per 1 januari 2013 zijn overgedragen van de Gemeente Rotterdam aan de bibliotheek. De afspraken over de verzelfstandiging zijn vastgelegd in de verzelfstandigingsovereenkomst van 19 december 2012 en het addendum op deze overeenkomst, zoals goedgekeurd door het College van B&W op 30 september 2014.

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie is een stichting. De voornaamste activiteiten van de bibliotheek bestaan uit het ontwikkelen, in stand houden en beheren van openbare bibliotheken om alle burgers van Rotterdam vrije toegang tot informatie, kennis en cultuur te bieden zodat zij zich bewust, kritisch en actief kunnen bewegen in de maatschappij.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva alsmede de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan

worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het boekjaar loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

Oordelen en schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De afschrijving op de vaste activa (inclusief de bepaling van bijzondere waardeverminderingen), de restwaarde hiervan, de voorzieningen en de subsidievorderingen en subsidieschuld zijn de belangrijkste posten waarop een schattingsproces van toepassing is.

a. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Media zijn hierop een uitzondering. Het mediabezit wordt, zoals gebruikelijk in deze branche, niet geactiveerd maar rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde, rekening houdend met een restwaarde. Voor zover niet anders is vermeld, is de restwaarde op nihil gesteld.

De activeringsgrens ligt op € 1.000 (per eenheid). Investerings onder de € 1.000 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages voor nieuwe investeringen zijn altijd als volgt:

■ Verbouwingen en inrichting	10 jaar
■ Inventaris en apparatuur	10 jaar
■ ICT (hard- & software)	5 jaar

Voor de activa (oude investeringen) die bij de verzelfstandiging van de Gemeente Rotterdam zijn overgenomen, hanteren we als afschrijvings-termijn de geschatte resterende levensduur van de activa. Hierbij houden we rekening met het vestigingsbeleid en reeds in de planning opgenomen vervangingsinvesteringen. Indien de verwachting van de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigt, verwoorden we deze schattingswijziging.

Groot onderhoud van materiële vaste activa brengen we, voor zover voor rekening van de stichting, via de voorziening als kosten ten laste van het resultaat. Voor kosten van groot onderhoud wordt een voorziening gevormd.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De bibliotheek beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig is. Indien hier sprake van is, boeken we het actief af naar een lagere realiseerbare waarde. De collectie van de bibliotheek is pro memorie opgenomen, gezien de bijzondere aard ervan. Kosten van verwerving en onderhoud worden verantwoord in de staat van baten en lasten van het betreffende boekjaar.

Vorderingen

De vorderingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. Voor de post debiteuren is het risico van oninbaarheid in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van individuele beoordeling van de openstaande vorderingen per jaareinde.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de bibliotheek en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het betreft de kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen en daarnaast zijn ook de betalingen onderweg opgenomen. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite – zij het eventueel met opoffering van rentebaten – ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van de bibliotheek. Het wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijke gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd, tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Het eigen vermogen heeft tevens een financieringsfunctie waar het de financiering van de materiële vaste activa betreft.

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Deze bestemmingsreserves worden gevormd op basis van een besluit van de directie. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen. Bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht na goedkeuring door de gemeente.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen, zijnde de nominale waarde van de verwachte uitgaven die noodzakelijk zijn, tenzij anders vermeld.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde, behoudens de voorziening groot onderhoud. Deze is tegen nominale waarde opgenomen. Voorzieningen worden gevoed door dotaties ten laste van de exploitatie. Lasten worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. Eventuele vrijval van de voorziening komt ten gunste van de exploitatie. Voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is gevormd voor het onderhoud van de centrale en decentrale locaties dat voor rekening komt van de huurder. De voorziening dient ter egalisatie van de jaarlijkse onderhoudskosten. De dotatie komt ten laste van de exploitatie en is gebaseerd op de geraamde kosten op basis van een meerjarenonderhoudsplan dat door het bestuur is vastgesteld. De onderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening gebracht. Vanwege de voorziene verbouwing van de Centrale Bibliotheek is dit deel van de voorziening in 2023 vrijgevalen en wordt voor dit pand geen voorziening meer gevormd tot aan de oplevering van de verbouwing.

Voorziening jubilea

De voorziening voor jubileumverplichtingen wordt gewaardeerd tegen contante waarde, gebaseerd op een markttrente van 1%. De voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificatie die op grond van de cao Openbare Bibliotheken dienen te worden betaald. Daarbij houden we rekening met de datum van indiensttreding, een blijfkanspercentage en een uitkering bij een 25- en 40-jarig jubileum conform cao. Bij de berekening van de voorziening voor jubileumverplichting gaan we uit van een pensioenleeftijd van 67 jaar.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs. Deze hebben een looptijd van maximaal één jaar.

b. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben (toerekeningbeginsel en realisatiebeginsel).

Subsidies

Onder de exploitatiesubsidies worden de subsidie-inkomsten van de Gemeente Rotterdam, rijkssubsidies en diverse (gemeentelijke) doelsubsidies opgenomen. De subsidies worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben verwerkt als bate in de staat van baten en lasten en naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn op de balansdatum is verlopen.

De vooruit ontvangen subsidies betreffen vooruit ontvangen bedragen die betrekking hebben op nog niet (volledig) uitgevoerde subsidieprojecten bij de bibliotheek. De in deze subsidieprojecten bestede kosten zijn opgenomen in de exploitatie.

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvang van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

Gebruikersinkomsten

De gebruikersinkomsten betreffen de inkomsten van de particuliere leden van de bibliotheek en bestaan met name uit contributies en boetes. De gebruikersinkomsten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Specifieke dienstverlening

Inkomsten vanuit specifieke dienstverlening betreffen de inkomsten vanuit het educatief programma, programmering, zaalverhuur en personele opbrengsten. Deze inkomsten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. De personele opbrengsten bestaan onder andere uit detachering en uitkeringen UWV.

Evenementen en activiteiten

De opbrengsten die voortvloeien uit evenementen en activiteiten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten zijn onder andere sponsoring en donaties, de toiletopbrengsten, opbrengsten drankautomaten en baten voorgaande jaren opgenomen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten***Algemeen***

De lasten worden bepaald met inachtneming van de vermelde waarderingsgrondslagen. De lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en indien wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere externe inhuur, kosten van de wachtgeldregeling, werkloosheidsuitkeringen en reorganisatiekosten. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenverplichtingen

De werknemers van de bibliotheek vallen onder twee pensioenregelingen. Het personeel dat voor 1 januari 2013 in dienst was, is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Personeel dat later in dienst is getreden, is ondergebracht bij het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB). De pensioenen worden conform de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 271 in de jaarrekening verwerkt. De regeling is te karakteriseren als een zogeheten toegezegde bijdrage. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

De bibliotheek heeft voor deze pensioenregeling geen andere wettelijke of feitelijke verplichting indien zich een tekort voordoet. Wanneer echter de premiebetaling niet meer kostendekkend is, kan dit bij de bibliotheek leiden tot hetzij een aanpassing van de premie dan wel een versobering van de pensioenregeling.

De actuele dekkingsgraad van de pensioenen die bij het ABP ondergebracht zijn, bedraagt per 31 december 2024 111,9% (beleidsdekkingsgraad 113,1%). De actuele dekkingsgraad van de pensioenen die bij het POB ondergebracht zijn, bedraagt per december 2024 133,1% (beleidsdekkingsgraad 135,3%).

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur.

Overige lasten

De overige lasten, onder andere huisvesting, administratie en beheer, bestuur en organisatie, automatisering, collectie en media, transport en specifieke lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van activiteiten voor de bibliotheek. Deze worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze lasten betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen. Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de exploitatie verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost indien het bedrag bepaalbaar is en de ontvangst waarschijnlijk.

In geval van het kapitaalkrediet wordt de rentelast eveneens toegerekend aan de opeenvolgende verslagperiode naar rato van de resterende hoofdsom van het verstrekte kapitaalkrediet. De rentelasten vinden in het volgend boekjaar hun aanvang.

c. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de gelden onderweg.

Toelichting op de balans per 31 decemer 2024

Activa	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Materiële vaste activa		
Verbouwingen	842.077	1.051.196
Inventaris en inrichting	951.176	1.111.512
ICT (hard- & software)	568.271	658.137
Overige activa in uitvoering	2.684	17.327
Collectie	pm	pm
	2.364.208	2.894.340

Verloopstaat materiële vaste activa

	Verbouwingen	Inventaris en inrichting	ICT (hard- & software)	Overige activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde 1-1-2024	3.297.224	4.020.590	3.101.415	73.495	10.492.724
Cum. Afschrijving 1-1-2024	-2.246.028	-2.909.078	-2.443.278	-	-7.598.384
Boekwaarde begin	1.051.196	1.111.512	658.137	73.495	2.894.340
Investeringsen	130.761	79.834	152.527	-70.811	292.312
Desinvesteringen					
Reguliere afschrijving	-339.881	-240.171	-242.393	-	-822.444
Afschr. desinvestering					
Mutaties boekwaarde	-209.119	-160.336	-89.865	-70.811	-530.132
Aanschafwaarde 31-12	3.427.985	4.100.425	3.253.943	2.684	10.785.037
Afschrijvingen 31-12	-2.585.908	-3.149.249	-2.685.672	-	-8.420.829
Boekwaarde einde	842.077	951.176	568.271	2.684	2.364.208

De belangrijkste ICT-investering betreft een vernieuwing van de Wifi in de Centrale Bibliotheek. De belangrijkste verbouwings- en inrichtings-investering betreft de vergroting en uitbreiding van de locatie Lage Land.

Afschrijvingspercentages (nieuwe investeringen)		
■ Verbouwingen en inrichting	10 jaar	
■ Inventaris en apparatuur	10 jaar	
■ ICT (hard- & software)	5 jaar	

In het boekjaar is voor € 292.312 geïnvesteerd (inclusief desinvestering). Hiermee ligt het investeringsniveau lager dan de afschrijvingen, waardoor het saldo vaste activa met € 530.132 afneemt. De reden van deze significante verlaging is gelegen in de aanstaande verbouwing van de Centrale Bibliotheek.

Overzicht verzekerde waarde
De totaal verzekerde waarde opstal en inventaris bedraagt € 47.667.100. De totale jaarlijkse premie ter dekking van de verzekerde waarde voor opstal en inventaris bedraagt € 31.754.

Vlottende activa

Vorderingen

Debiteuren	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Debiteuren	394.755	402.890
Voorziening dubieuze debiteuren (-/-)	-24.757	-18.343
	369.998	384.547
Gemeente Rotterdam	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Subsidievorderingen	91.787	112.283
Vorderingen t.B.V. Verbouwing centrale	1	-
Overige vorderingen uit debiteurensaldo	32.729	19.288
	124.517	131.571

De debiteurenpositie is in 2024 vergelijkbaar met 2023.

Belastingen en pensioenen	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Te vorderen BTW	452.369	156.497
	452.369	156.497
Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Nog te factureren / te declareren bedragen	149.602	136.822
Personele vorderingen	-4.079	-1.456
Subsidievorderingen	-	28.110
Waarborgsommen, etc.	103.498	104.062
Transitorische posten/voorstuitbetaalde kosten	567.269	446.390
Overige vorderingen	115.574	71.000
	931.864	784.928
Totaal vorderingen	1.878.748	1.457.543

Liquide middelen	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Kas	4.612	7.876
ABN-AMRO 64.45.12.636	9.567.310	7.226.155
ABN-AMRO 64.45.12.644	2.994.296	2.494.992
iDeal-rekening 475082796	1.781.392	1.607.963
Kruisposten centraal/decentraal geldverkeer	6.295	7.194
	14.353.904	11.346.846
Totaal activa	18.596.860	15.698.729

Passiva				
Verloopstaat	Stand per	Resultaat	Overige mutaties	Stand per
Eigen vermogen	31-12-2023			31-12-2024
Algemene reserve	4.600.697	-	-	4.600.697
Onverdeeld resultaat	1.732.567	640.377	-1.732.567	640.377
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	4.206.358	-	1.732.567	5.938.925
	10.539.622	640.377	-	11.179.999

Voorzieningen	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Personeel	124.518	131.831
Groot onderhoud	932.948	839.667
	1.057.466	971.498

Verloopstaat	Stand per	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per
Voorzieningen	31-12-2023	2024	2024	2024	31-12-2024
Voorziening jubilea	131.831	25.000	32.313	-	124.518
Voorziening groot onderhoud	839.667	124.755	31.474	-	932.948
	971.498	149.755	63.787	-	1.057.466

Uitsplitsing looptijd voorzieningen	Stand per 31-12-2024	Kortlopend deel < 1jaar	Langlopend deel > 1jaar
Voorziening personeel			
Voorziening jubilea	124.518	23.121	101.397
Voorziening onderhoud			
Voorziening groot onderhoud	932.948	71.059	861.889
	1.057.466	94.180	963.286

Voorziening groot onderhoud en personeel

De voorziening personeel omvat de voorziene uitgaven voor jubilea, de gehanteerde rekenrente hiervoor is 1%.

De voorziening voor groot onderhoud is gevormd om kosten voor groot onderhoud in de toekomst te kunnen financieren (egalisatie van kosten). De jaarlijkse dotatie zorgt ervoor dat voor al het voorziene planmatig onderhoud voldoende middelen beschikbaar zijn.

Voor de Centrale Bibliotheek (locatie Hoogstraat) is ultimo 2023 de voorziening op nul gesteld. De oplevering van het voorlopig ontwerp van de verbouwing heeft in de zomer van 2023 tot een bindend besluit geleid in de gemeenteraad om de financiering te dekken. Er is gestart met het definitief ontwerp. Het onderhoudsplan is daarmee voor deze locatie komen te vervallen. De voorziening groot onderhoud bevat alleen nog het toekomstig onderhoud van de overige vestigingen.

Kortlopende schulden

Crediteuren	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Crediteuren	474.877	525.785
	474.877	525.785
Gemeente rotterdam	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Schulden uit crediteurensaldo	146.759	118.424
Schuld t.B.V. Verbouwing centrale	100.000	-
Subsidieverplichtingen	859.529	152.785
	1.106.288	271.209
Belastingen en pensioenen	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Te betalen loonheffing en sociale lasten	545.005	416.878
Te betalen pensioenpremies	248.905	208.202
	793.910	676.162
Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2024 / €	31-12-2023 / €
Reservering vakantiegeld	493.839	459.954
Reservering vakantiedagen	592.151	574.567
Reserveringen eindejaarsuitkeringen	-	-
Sbw-afdracht voor a&o-fonds	5.888	1.722
Te betalen personeelsverplichtingen	19.599	16.754
Vooruit ontvangen contributies	437.233	427.294
Vooruit ontvangen bedragen / transitorische posten	523.578	154.009
Pastegoeden van leden	111.317	102.064
Verplichtingen boekenfonds	-	-
Subsidieverplichtingen	1.016.956	345.895
G4-bijdragen t.B.V. Gezamenlijke opdrachten	128.070	22.500
Te betalen accountantskosten	28.890	38.050
Betalingen onderweg	-	-
Nog te betalen / transitorische posten	626.799	771.362
	3.984.320	2.714.453
Totaal kortlopende schulden	6.359.395	4.397.446
Totaal passiva	18.596.860	15.698.729

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Verloopstaat subsidies	Stand per 31-12-2023	Nieuwe Beschikkingen	Ontvangen	Besteed	Vrijval/Ontbreken van vaststelling (*)	Stand per 31-12-2024
Subsidieverplichtingen						
Gemeente Rotterdam:						
Atlas van Stolk 2024 (23.05.00229) (*)		592.000	592.000	592.000		0
DI 55+ periode mei-dec 2023 (23.07.00140)	-9.174				9.174	
DI 55+ 2022 informatiepunt (22.03.00190)	37.664		35.067		-2.597	0
DI 55+ activiteiten netwerk (22.09.00054)	-11.000		-11.000			
Gemeente Toen en nu - Regie (11.10.00186)	8.848		8.848			
Gemeente Heel Rotterdam Leest (23.02.00015)	-22.611	35.000	11.667	18.466	15.812	
DI - SPUK, Gemeente Impuls (24.03.00120)		771.251	771.251	771.251		
Voortzetting HRL (24.08.00062)		29.167	29.167			-29.167
SPUK Beverwaard (23.11.00170)		440.000	440.000	47.203		-392.797
SPUK Middelland - West (23.11.00132)		440.000	440.000	2.435		-437.565
SPUK Lage Land (23.11.00082)	-110.000	220.000	110.000	220.000		
SPUK Charlois (23.11.00131)		220.000	220.000	220.000		
Niet-overheid:						
KB DI & IDO	-23.225					-23.225
KB samenwerking Belastingdienst	-38.291				38.291	
KB Digitale inclusie - kwetsbare burgers	-71.463					-71.463
KB DI 55+ - € 0,15 extra.	-85.096					-85.096
STICHTING LEZEN Uitrolfase Gezinsaanpak geletterdheid	-13.520			1.121		-12.399
FDS cultuurpartner - Meemaakpodium Hoogvliet			90.000	29.878		-60.122
Stichting Lezen, Impulsregeling Masterplan KDV	-13.500		13.500	18.900		-8.100
Stichting Lezen, Impulsregeling Masterplan PO	-70.200		54.000	91.800		-32.400
Stichting Lezen, Impulsregeling Masterplan VO	-30.600			30.600		
Probiblio Impuls fase II Masterplan Basisvaardigheden			779.000	255.609		-523.391
Probiblio Impuls fase II VMBO			85.000	34.000		-51.000
Probiblio Impuls fase II PO - Speciaal onderwijs			18.000	7.200		-10.800
Probiblio Impuls fase II PO			100.000	40.000		-60.000
Probiblio Impuls fase II MBO			55.800	22.320		-33.480
Probiblio Impuls fase II Doorontwikkeling dBoS			75.800	30.320		-45.480
	-452.168	2.747.418	3.918.100	2.433.103	60.680	-1.876.485

Verloopstaat subsidies	Stand per 31-12-2023	Nieuwe Beschikkingen	Ontvangen	Besteed	Vrijval/Ontbreken van vaststelling (*)	Stand per 31-12-2024
Subsidievorderingen						
Vorderingen uit afgeronde subsidies:						
Gemeente Rotterdam:						
Gemeente IDO - dig. Vaardigheden/activiteiten	65.771					65.771
Voorleesexpress 2024 - 23.09.00449		215.000	193.984	215.000		21.016
Ledenwerfactie (23.10.00083)		30.000	25.000	30.000		5.000
Niet-overheid:						
Erfgoedcollectie (Boek & Wurm)	28.110		27.585		-525	
	93.881	245.000	246.569	245.000	-525	91.787
	-358.287	2.992.418	4.164.669	2.678.103	60.155	-1.784.698

(*) Bij de subsidie voor Atlas van Stolk wordt in dit overzicht het bestede bedrag getoond, inclusief de verschuldigde btw. Dit geeft het juiste beeld van de uitputting van de ontvangen subsidie. Verderop bij de toelichting op de baten wordt de opbrengst gerapporteerd exclusief de verschuldigde btw.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De niet uit balans blijkende verplichtingen betreffen de langlopende overeenkomsten waaruit één of meerdere verplichtingen voortvloeien. Het totaal van de verplichtingen voor 2025 bedraagt afgerond € 5.000.000. Dit bedrag was in 2024 lager (€ 4.800.000). Het totaal aan verplichtingen voor 2026 en verder bedraagt € 17.000.000 (in 2024 vanaf 2025 gerapporteerd € 23.700.000).

De volgende meerjarige financiële verplichtingen worden onderscheiden:

Huurverplichtingen

De huurverplichtingen hebben betrekking op contracten die qua looptijd zeer uiteenlopen, waarbij het langstlopende contract als einddatum het jaar 2040 heeft. De verwachte jaarlijkse lasten voor 2025 bedragen ongeveer € 2.200.000. (2024: € 2.000.000). Het totaal aan huurverplichtingen voor 2026 en verder bedraagt € 16.900.000 (in 2024 vanaf 2025 gerapporteerd € 22.700.000).

Inkoopverplichtingen

De totale waarde aan verplichtingen voor ICT voor 2024 bedraagt € 693.000 (2023: € 671.000) en bestaan uit contracten voor software en hardware, kopieer- en printapparatuur, vaste en mobiele telefonie en ICT-diensten. De looptijd van de contracten varieert, maar betreft veelal raamcontracten.

Overige verplichtingen

- De polis voor eigen risico op ziektekosten ongeveer € 80.000 (2023: € 73.000).
- HRM gerelateerde diensten (nieuw plansysteem): € 112.000 (2024: € 241.000).
- De verplichtingen uit de belangrijkste overige facilitaire contracten voor 2025 bedragen € 1.017.000 (2024: € 1.368.000) waarvan de grootste zijn:
 - Schoonmaakdiensten € 724.000 (2024: € 608.000)
 - Beveiligingsdiensten € 181.000 (2024: € 557.000).
- De verplichtingen voor diverse inhuur- en adviesdiensten in 2025 € 672.000.
- Diverse overige diensten en contributies € 260.000.
- Uit hoofde van de renovatie van de centrale huisvesting gelegen aan de Hoogstraat 110 heeft de bibliotheek de verplichting een bedrag van € 21.000.000 bij te dragen. Er dient € 7.500.000 bijgedragen te worden uit eigen liquide middelen. Deze zijn beschikbaar. Het restant dient te worden aangetrokken middels een financiering. Deze financiering is nog niet afgesloten.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2024

Subsidies	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Exploitatiesubsidie gemeente	23.434.469	23.647.752	20.596.000
Rotterdamse doelsubsidies	2.025.775	899.792	804.989
Doelsubsidies (niet-Rijk)	604.195	49.850	415.218
	26.064.441	24.597.394	24.401.203

In vergelijking met begroting (€ 1.467.047)

Er was in de begroting gerekend met een hogere exploitatiesubsidie in verband met de verwachting van een algehele kostenstijging.

Tijdens het opstellen van de begroting was nog niet volledig duidelijk welke subsidies beschikbaar zouden zijn. Als voorbeeld, voor Digitale Inclusie is de realisatie ruim € 125.000 meer dan begroot. Voor de gemeentelijke SPUK-gelden is dit ruim € 360.000. Voor de Impuls-regelingen was een bescheiden begroting ingerekend. De gerealiseerde subsidie is ruim € 225.000 meer dan begroot. Niet ingerekende subsidies waren de overname van de structurele taken van de Voorleesexpress (€ 215.000), Masterplan Basisvaardigheden (€ 255.609), Eindafrekening Belastingdienst (€ 38.291), een Ledenwerfactie (€ 30.000) en het Meemaakpodium (€ 29.878).

In vergelijking met 2023 (€ 1.663.238)

Voor de exploitatiesubsidie geldt dat een accres van 7,61% door de gemeente is toegewezen (€ 532.970). Bij de overige subsidies is het verschil met name te verklaren door nieuwe subsidies; SPUK-gelden (€ 473.527), Voorleesexpress (€ 215.000), Masterplan Basisvaardigheden (€ 255.609), Eindafrekening Belastingdienst (€ 38.291), een Ledenwerfactie (€ 30.000) en het Meemaakpodium (€ 29.878).

Gebruikersinkomsten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Contributies	772.027	855.000	736.874
Boetegelden	139.056	200.000	184.553
Verkoop afgeschreven boeken/AVM/overige	11.332	10.000	4.951
Leengeld boeken/AVM/overige	37.701	43.000	42.513
Overige gebruikersinkomsten	63.355	20.000	64.122
	1.023.471	1.128.000	1.033.013

In vergelijking met begroting (-/- € 104.529)

De groei in leden is minder dan begroot (-/- € 82.973) en de boetegelden blijven ook onder de verwachting (-/- € 60.944). De overige gebruikersinkomsten overstijgen de begroting sneller dan verwacht, terug naar een niveau van voor corona.

In vergelijking met 2023 (-/- € 9.542)

Hier is een stijging te zien in contributies (€ 35.154) en ook de boetegelden zijn gedaald (-/- € 45.498).

Specifieke dienstverlening	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Opbrengsten educatief programma	520.079	295.000	321.892
Opbrengsten fotokopieën	120.258	80.000	106.388
Verhuur gebouwen	474.493	445.000	524.334
Zaal- en theaterverhuur	215.393	186.900	224.425
Catering zaal- en theaterverhuur	198.788	95.000	164.981
Overige opbrengsten (o.a. kas/facturatie/facilitair)	189.987	-	98.809
Detachering	4.160	-	23.668
Uitkering UWV/loonsubsidies	113.819	-	52.417
	1.836.977	1.101.900	1.516.914

In vergelijking met begroting (€ 735.077)

Over de hele linie is een sterke prestatie ruim boven de begroting zichtbaar. Belangrijke posten zijn educatief programma (€ 225.079) door de groei van het aantal scholen, opbrengsten rond zaalverhuur (€ 127.180) en overige opbrengsten (€ 189.987). De overige opbrengsten betreft vooral de vergoeding van de werkzaamheden die worden verricht voor de tijdelijke huisvesting van de Centrale en de niet te begroten vergoedingen door het UWV (€ 113.819).

In vergelijking met 2023 (€ 320.063)

Een toename is te zien in het aantal scholen dat is aangesloten bij het educatief programma (€ 198.187), de UWV-uitkeringen (€ 61.402) en de facturatie voor de werkzaamheden aan de tijdelijke huisvesting (€ 91.179) ten opzichte van vorig jaar. Een teruggang is te zien in de vaste verhuur op de Centrale Bibliotheek (-/- € 49.841), waarbij het lastig wordt de bezetting maximaal te houden richting de aankomende verhuizing.

Evenementen / activiteiten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Opbrengsten LPC-activiteiten	58.379	12.000	12.065
Opbrengsten overige activiteiten/ evenementen	64.082	9.000	12.972
	122.461	21.000	25.037

In vergelijking met begroting (€ 101.461)

Bij de opbrengsten is een eenmalige opbrengst te rapporteren van € 33.660, nog voor de ondersteuning van de IFLA in 2023 en een eenmalige opdracht voor Digitale Inclusie voor samenwerkingen (€ 44.791). Verder geldt een lichte stijging van de activiteitenopbrengsten.

In vergelijking met 2023 (€ 97.424)

Hier geldt hetzelfde als in de vergelijking met de begroting 2024.

Overige baten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Sponsoring/donaties	24.201	-	20.085
Drankautomaten	4.125	-	-
Toiletopbrengsten	23.925	-	18.865
Diverse baten	92.638	61.500	79.876
Baten voorgaande dienstjaren	2.815	20.500	12.521
	147.704	82.000	131.347

In vergelijking met begroting (€ 65.704)

De donatie van Verre Bergen voor Digitale Transformatie was niet begroot en komt ten dele vrij in 2024 (€ 24.201). De toiletopbrengsten zijn al in 2024 terug op het peil van voor corona.

In vergelijking met 2023 (€ 16.357)

Tegenover 2023 zien we geen significante verschillen.

	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Totale baten	29.195.054	26.930.294	27.107.514

Lasten

Personeelslasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Brutolonen en salarissen	10.820.190	10.899.103	9.941.996
Sociale lasten	1.837.514	1.722.287	1.633.035
Pensioenlasten	1.501.446	1.298.549	1.368.755
Onttrekking/dotatie voorziening Jubilea	-7.313	25.000	-16.419
	14.151.837	13.944.939	12.927.367

Overige personeelslasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Inhuur, uitzendkrachten en projectpersoneel	2.003.005	1.068.010	1.372.934
Werving en selectie	19.900	10.000	60.745
Studiekosten en deskundigheidsbevordering	321.091	275.000	251.224
Arbodienst	65.245	50.000	83.153
Personeelsverzekeringen (w.o. verzuim)	131.215	-	85.578
Overige personeelslasten	212.732	134.300	170.479
	2.753.188	1.537.310	2.024.113
Totaal personele lasten	16.905.025	15.482.249	14.951.480

Onderverdeling personeel	31-12-2024	01-01-2024	31-12-2023
Totaal aantal fte	219,88	206,91	207,1
Totaal aantal mw's	287	269	269
Fulltimers	59	57	59
Totaal aantal fte zonder boventallig	219,88	206,91	207,1

In vergelijking met begroting (€ 1.422.776)

Het verschil bij personeelslasten is € 206.898. Een deel hiervan is te verklaren in het verschil tussen de personele begroting en de werkelijke formatie, alsmede het verschil tussen de begrote cao-stijging en werkelijke stijging. Voor de overige personeelslasten is het verschil met de begroting € 1.215.878. Inhuur, uitzendkrachten en projectpersoneel (overschrijding € 934.995) geeft de volgende bijzonderheden:

- Voor de verbouwing Centrale en de tijdelijke huisvesting was € 200.000 begroot, de realisatie ligt op € 466.389.
- De inhuur van interimmanagers was niet begroot, de realisatie ligt op € 680.448.
- De inhuur van overige (project-)adviseurs was niet begroot, realisatie is € 101.665.

Bij studiekosten en deskundigheidsbevordering is een overschrijding van € 46.091 zichtbaar. In 2024 heeft de bibliotheek veel aandacht besteed aan hospitality- en hostmanship trajecten. De Arbodienst geeft een overschrijding van € 15.245. Bij de verzuimverzekering/-kosten zien we een overschrijding van € 27.715 en voor de ZW-kostenverzekering nog eens € 28.500.

Tenslotte zien we bij de overige personeelskosten een overschrijding van € 78.432, waarbij de algemene kantinekosten € 19.962 overschrijden. Het overige verschil is te vinden in uitgaven voor personeelsbinding en incidentele personeelsuitgaven.

Ten opzichte van 2023 (€ 1.953.545)

Het verschil bij personeelslasten is € 1.224.470. Ook hier geldt dat een deel te verklaren is in het verschil tussen de personele begroting en de werkelijke formatie, alsmede het verschil tussen de begrote cao-stijging en werkelijke stijging.

Voor overige personeelslasten is het verschil € 729.075. Het verschil wordt met name bepaald door een toename van inhuur, uitzendkrachten en projectpersoneel (€ 630.071) en een toename in studiekosten en deskundigheidsbevordering (€ 69.867).

Op de inhuur, uitzendkrachten en projectpersoneel rapporteren we de posten met een grotere afwijking dan € 15.000:

- Voor advies rondom personeel een stijging van € 36.914.
- Voor Digitale Inclusie een daling voor inhuur van +/- € 51.495.
- Inhuur van interim-management een stijging van € 465.605.
- Overig advies stijgt met € 19.240.
- Inhuur adviseurs t.b.v. verbouwing Centrale en tijdelijke huisvesting stijgt € 234.915.
- Kosten voor vrijwilligers stijgt € 22.185.
- Uitzendkrachten voor de dienstverlening daalt +/- € 202.332 door inzet van een gecontracteerde flexpool.
- De overige personeelskosten voor bijeenkomsten en personeelsbinding stijgt met € 25.018.

Afschrijvingen	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Verbouwingen en inrichting	339.881	197.231	333.937
Inventaris en apparatuur	240.171	227.376	258.902
ICT (hard- & software)	242.393	253.369	241.783
	822.444	677.976	834.622

In vergelijking met begroting (€ 144.468)

De verbouwingsinvesteringen voor locatie Lage Land waren niet begroot.

In vergelijking met 2023 (-/- € 12.178)

Hier zijn geen significante verschillen te melden.

Huisvestingslasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Huur gebouwen	2.319.957	2.403.620	2.226.585
Servicekosten	210.456	227.796	205.754
Onderhoud gebouwen	356.751	327.296	312.916
Groot onderhoud o.b.v. MJOP	32.039	43.360	61.295
Mutatie onderhoudsvoorziening	93.281	56.640	788.411-
Vandalisme	-	-	3.257
Onderhoud inventaris	4.180	9.180	-
Schoonmaakkosten door derden	710.687	689.600	630.301
Energie en water	580.619	1.137.581	759.458
Heffingen (OZB, reinigingsrecht)	86.519	104.040	77.385
Verzekeringen	59.748	49.000	71.758
Beveiliging en bewaking	649.236	710.457	586.082
Inhuur (juridisch) advies huisvesting	141.810	30.600	337.298
Verhuiskosten	11.866	5.100	588
Overige huisvestingslasten	75	20.400	-
Kleine inventarisaankopen	64.253	51.525	44.978
	5.321.475	5.866.195	4.529.244

In vergelijking met begroting (-/- € 545.720)

De belangrijkste te rapporteren onderschrijdingen:

De verwachte kostenstijging voor energie en water is uitgebleven (-/- 556.962). Ook bij de huurlasten en servicekosten (-/- € 101.003) en beveiliging en bewaking (-/- € 61.221) waren belangrijke verhogingen begroot.

De belangrijkste te rapporteren overschrijdingen:

De inhuur van adviseurs voor zowel de tijdelijke huisvesting als de verbouwing kon ten tijde van de begroting nog niet worden ingeschat (€ 111.210). De voorziening voor groot onderhoud moest meer dan verwacht worden aangevuld (€ 36.641).

In vergelijking met 2023 (€ 792.231)

Het saldo wordt hoofdzakelijk bepaald door de vrijval van de onderhoudsvoorziening in 2023, in verband met het definitief doorgaan van de verbouwing op de Centrale Bibliotheek (€ 881.692).

Verdere stijgers: Huur gebouwen door de locatie uitbreiding bij Lage Land (€ 93.372), beveiliging en bewaking (€ 63.154) en de schoonmaakkosten (€ 80.386).

Opmerkelijke dalers: Ook ten opzichte van 2023 valt de daling van energiekosten (€ 178.839) op en zien we dat bij advisering in huisvesting tegenover 2023 juist een daling wordt gerapporteerd (€ 195.488).

Administratie- en beheerlasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Kopieerapparaten	35.540	25.500	35.167
Repro-, drukwerk- online communicatiekosten	19.088	36.465	13.949
Kantoorbenodigdheden	52.533	35.600	53.019
Porti- en vrachtkosten	67.051	61.200	54.396
Vaste en mobiele telefonie	63.293	35.700	62.706
Financiële administratie	70.512	51.408	52.113
Salarisadministratie	18.408	35.700	41.597
Aanschaf, onderhoud en reparatie kantoorapparatuur	5.103	7.344	5.533
Afschrijving dubieuze debiteuren	-3.141	510	12.861
Overige administratie en beheer	67.761	14.638	88.234
	396.146	304.065	419.575

In vergelijking met begroting (€ 92.081)

Bij overige administratie en beheer zien we een overschrijding van € 53.123, welke wordt bepaald door de PRO RATA-correctie op de btw. Dit jaar kon voor 3% van de voorbelasting niet worden teruggevorderd. Verder was de begroting voor telefonie te laag (€ 27.593).

In vergelijking met 2023 (-/- € 23.429)

De daling is met name te verklaren door een besparing op de beheerlasten voor de salarisadministratie en een lagere btw-correctie.

Bestuur en organisatie	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Personele bestuurskosten (reis/verblijf/overig)	171.578	327.107	230.538
Kosten Raad van Toezicht (reis/verblijf/overig)	19.350	25.000	20.140
Promotie- en representatiekosten	1.995	9.200	46.640
Contributies	54.321	57.500	52.981
Accountantskosten	64.531	47.500	64.866
Inhuur organisatie, beleid en formatie advies	340.052	75.000	55.108
Overige bestuurs- en organisatiekosten	19.600	5.000	20.682
	671.426	546.307	490.955

In vergelijking met begroting (€ 125.119)

De personele bestuurskosten zijn lager door het niet aanstellen van een tweede bestuurder (-/- € 155.529). De inhuur van beleid en organisatieadvies was niet begroot (€ 265.052).

In vergelijking met 2023 (€ 180.471)

In 2023 was er tijdelijk een dubbele bezetting binnen het bestuur (-/- € 58.960). De inhuur voor beleid en organisatieadvies geeft hier een stijging van € 284.943. In 2023 waren er kosten voor promotie en representatie voor de IFLA (-/- € 44.645).

Automatisering	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Licentiekosten automatisering (onderhoud)	692.234	561.210	574.448
Aanschaf (klein) soft- en hardware	152.800	141.000	180.697
Onderhoud soft- en hardware	519.685	463.250	456.397
Kosten datalijnen	114.873	120.000	105.295
	1.479.592	1.285.460	1.316.837

In vergelijking met begroting (€ 194.132)

Door verdere uitbreiding en kostenstijgingen zijn met name licenties ruim boven de begroting (€ 131.024). Het onderhoud voor hard- en software geeft zowel een algemene kostenstijging als opstartkosten voor de inrichting van een extern datacenter (€ 56.435).

In vergelijking met 2023 (€ 162.755)

De realisatie heeft ten opzichte van 2023 de volgende uitwerking; licentiekosten (€ 117.786) en onderhoud (€ 63.288). Bij de aanschaf van hard- en software zijn geen vernieuwingen doorgevoerd, waardoor er minder is aangeschaft (-/- € 27.897).

Collectie en media	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Boekencollectie	784.016	841.175	694.818
Educatief programma collectie	359.841	440.240	362.289
Digitale bestanden	27.451	31.365	15.099
Leenrechtvergoeding en IBL-verkeer boeken	202.678	112.914	181.274
Tijdschriften en dagbladen	140.726	137.100	135.287
Plak- en bindmateriaal	33.176	80.900	78.182
Vaste catalogus kosten	118.218	146.370	104.223
Overige materialen	-	-	-
	1.666.106	1.790.064	1.571.172

In vergelijking met begroting (-/- € 123.958)

Voor de aanschaf van boeken is een onderschrijding zichtbaar van € 137.493 ten opzichte van de begroting, opgelopen door vertragingen bij de leverancier. De beleidskeuze om meer boeken te (laten) repareren heeft in 2024 niet geleid tot hogere uitgaven voor plak- en bindwerk (-/- € 47.724).

De tariefswijziging bij Leenrecht heeft een overschrijding veroorzaakt van € 89.764, omdat een lager aantal uitleningen was begroot.

In vergelijking met 2023 (-/- € 94.934)

Ten opzichte van 2023 is een stijging in de aanschaf van boeken zichtbaar (€ 86.750), een stijging in het Leenrecht (€ 21.404) en een onderschrijding bij plak- en bindwerk (-/- € 45.006).

Specifieke kosten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Publieksvoorlichting, publiciteit en drukwerk	100.459	99.095	75.702
Jeugdactiviteiten, kinder- en jeugdtheater	61.014	20.910	66.222
LPC-exposities, tentoonstellingen en overige evenementen	291.918	330.158	192.499
CPNB uitgaven	-	62.730	66
Educatief programma ICT, facilitair en overig	82.337	70.100	78.193
Kosten zaal- en theaterverhuur (o.a. catering/inhuur/overig)	237.000	141.270	221.533
Marketing, Klanttevredenheid onderzoek en fondsenwerving	34.587	72.650	72.746
Overige kosten specifieke dienstverlening	134.531	30.000	97.047
	941.848	826.913	804.008

In vergelijking met begroting (€ 114.935)

We zien bij de kosten voor zaal- en theaterverhuur een overschrijding van € 95.730. Bij de overige kosten een overschrijding van € 99.431 voor met name projectkosten Digitale Inclusie, welke ten tijde van de begroting niet bekend was. Een onderschrijding is zichtbaar voor het niet deelnemen aan de CPNB-uitgaven (-/- € 62.730) en minder uitgaven voor marketing en klantonderzoek (-/- € 38.063).

In vergelijking met 2023 (€ 137.840)

Ten opzichte van 2023 zien we dat de activiteiten weer een volledig jaar draaien zonder (corona-) beperkingen (€ 98.289) en dat voor de overige dienstverlening een stijging van € 37.484 staat voor diverse activiteitenadviezen.

Transport	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Leasekosten dienstauto's	28.335	38.000	29.618
Transport overige dienstverlening	36.781	80.000	39.101
	65.116	118.000	68.719

In vergelijking met begroting (-/- € 52.884)

De ingezette groei bij het educatief programma heeft nog niet geleid tot een kostenstijging in het transport (-/- € 43.219).

In vergelijking met 2023 (-/- € 3.604)

De kosten zijn nagenoeg gelijk gebleven.

Overige lasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Algemene externe communicatie	133.559	32.000	143.416
Overige kosten (niet dienstverlening)	965	14.000	45.831
Nagekomen lasten voorgaande jaren	123.105	-	166.604
	257.629	46.000	355.851

In vergelijking met begroting (€ 211.629)

Voor algemene externe communicatie waren geen adviezen en campagnes begroot (€ 101.559), waaronder het ontwikkelen van een nieuwe content-strategie (€ 51.775). Voor de niet te begroten rekening van nagekomen lasten rapporteren we een overschrijding van € 123.105. Belangrijkste posten daarin zijn bouwrente op de verbouwing (€ 40.800), voor afrekeningen van servicekosten (€ 26.002), accountantskosten (€ 21.026) en een WGA-verzekering van (€ 11.200).

In vergelijking met 2023 (-/- € 98.222)

Bij de overige kosten stonden in 2023 de kosten voor het jubileumboek (-/- € 44.866). Verder dalen de incidentele kosten op de nagekomen lasten (-/- € 43.500).

	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Totale lasten	28.526.807	26.943.229	25.342.463
Financiële baten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Rentebaten spaarrekeningen en overig	106	60.000	183
	106	60.000	183
Financiële lasten	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Bankkosten en rente	27.976	36.000	32.667
Overige kosten betalingsverkeer	-	-	-
	27.976	36.000	32.667
Saldo financiële baten en lasten	-27.870	24.000	-32.484

De begrote rentebaten zijn in 2024 niet gerealiseerd. De gebruikte rekeningen leveren geen rentebaten op. Verder is er zo goed mogelijk bezuinigd op de kosten voor het betalingsverkeer.

Totaal exploitatieresultaat	640.377	11.065	1.732.567
-----------------------------	---------	--------	-----------

Bestemming van het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat 2024 bedraagt positief € 640.377. Voorstel is om dit bedrag ten gunste te brengen van de bestemmingsreserve voor vervangingsinvesteringen.

Resultaatbestemming	Realisatie 2024 / €	Begroting 2024 / €	Realisatie 2023 / €
Dotatie reserve vervangingsinvestering	640.377	11.065	-
Algemene reserve	-	-	1.732.567

WNT-verantwoording 2024

Stichting Bibliotheek Rotterdam

De WNT is van toepassing op Bibliotheek Rotterdam. Het voor Bibliotheek Rotterdam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000 (Algemene bezoldigingsmaximum).

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij een of meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2024).

1. Bezoldiging topfunctionarissen
- 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024			
bedragen x € 1		A. Vlaanderen	
Functiegegevens	Directeur/bestuurder		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		
Dienstbetrekking?	ja		
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.710		
Beloningen betaalbaar op termijn	17.882		
<i>Subtotaal</i>	<i>148.592</i>		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			
Bezoldiging			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		
Gegevens 2023			
bedragen x € 1		Dr. Th.C.M. Kemperman	A. Vlaanderen
Functiegegevens	Directeur/bestuurder		Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-30/09		01/10-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0
Dienstbetrekking?	ja		ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.246		32.074
Beloningen betaalbaar op termijn	4.387		4.387
<i>Subtotaal</i>	<i>105.633</i>		<i>36.461</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	167.250		55.750
Bezoldiging	105.633		36.461

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2024									
bedragen x € 1	A.M. Crince le Roy	A.M. Crince le Roy	B. Wijbenga – van Nieuwen-huizen	K. Raaijmakers	L.D.M. Tanis		N. Barquioua	A.C.J. Schellekens	A.N. Middelkoop
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Lid	Lid		Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01-23/04	01/06-31/12	23/04-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12		01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging									
Bezoldiging	1.458	1.458	2.625	2.500	2.500		2.500	2.500	2.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.515	13.623	26.260	23.300	23.300		23.300	23.300	23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	1.458	1.458	2.625	2.500	2.500		2.500	2.500	2.500
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023									
bedragen x € 1	J.A. Kamps	A.M. Crince le Roy		K. Raaijmakers	L.D.M. Tanis	R. Fens	N. Barquioua	A.C.J. Schellekens	A.N. Middelkoop
Functiegegevens	Voorzitter	Lid		Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/08	01/01-31/12		01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-30/06	01/01-31/12	01/06-31/12	01/06-31/12
Bezoldiging									
Bezoldiging	2.333	3.000		2.500	2.500	1.250	2.500	1.458	1.458
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	33.450		22.300	22.300	11.150	22.300	13.008	13.008

Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap

Er is geen sprake van **transacties met** verbonden partijen die niet onder normale marktvoorwaarden hebben plaatsgevonden.

Goedkeuring bestuur en Raad van Toezicht

De jaarrekening is besproken en goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht van 25 maart 2024.
Voor akkoord:

Was getekend
Mevrouw A. Vlaanderen
Directeur-bestuurder

Leden van de Raad van Toezicht

Was getekend
De heer B. Wijbenga-van Nieuwenhuizen
Voorzitter Raad van Toezicht

Was getekend
Mevrouw A.M. Crince le Roy-van Munster van Heuven

Was getekend
Mevrouw K. Raaijmakers

Was getekend
Mevrouw L.D.M. Tanis

Was getekend
Mevrouw N. Barquioua

Was getekend
Mevrouw A.N. Middelkoop

Was getekend
De heer A.C.J. Schellekens

GOVERS

Beemdstraat 25
5653 MA Eindhoven
Postbus 657
5600 AR Eindhoven

T (040) 2 504 504
thuis@govers.nl
www.govers.nl
KvK 17277183

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Bibliotheek Rotterdam

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Bibliotheek Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bibliotheek Rotterdam per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024, in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024;
3. en de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bibliotheek Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het rapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de Raad van Toezicht;
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- bijlagen.

Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze controlewerkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de RJ Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk

acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze

controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 25 maart 2025
Govers Accountants/Adviseurs

was getekend

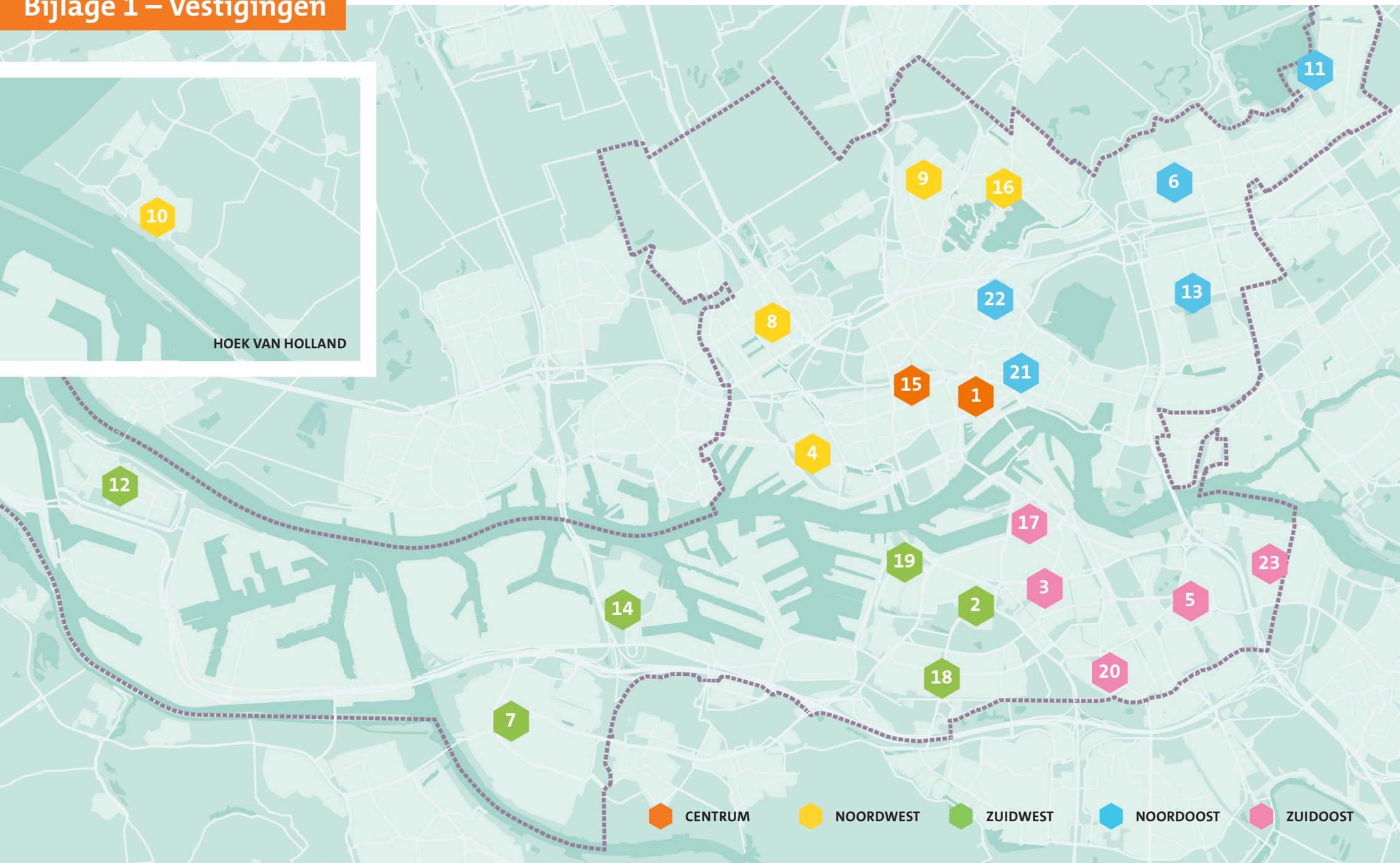
drs. W.A.J. de Wijs RA RC

Assurancekenmerk: 2025CA033

Bijlagen

Bijlage 1 – Vestigingen

Bijlage – Vestigingen

CENTRUM

1. Centrale Bibliotheek
15. Stationsbibliotheek

NOORDWEST

4. Delfshaven
8. Overschie
9. Schiebroek
10. Hoek van Holland
16. Hillegersberg

ZUIDWEST

2. Zuidplein
7. Hoogvliet
12. Rozenburg
14. Pernis
18. Slinge
19. Charlois

NOORDOOST

6. Ommoord
11. Nesselande
13. Het Lage Land
21. Kralingen
22. Oude Noorden

ZUIDOOST

3. Feijenoord
5. IJsselmonde
17. Afrikaanderwijk
20. Lombardijen
23. Beverwaard
(opent in 2025)

Bijlage 2 – Prestatieafspraken met de gemeente

Voor de beleidsperiode tot en met 2024 is met de gemeente Rotterdam een afspraak gemaakt over een set van tien indicatoren. Onderstaand een overzicht van de indicatoren, onderverdeeld naar afrekenbaar en niet-afrekenbaar met een verklaring van de afwijkingen.

KPI's Bibliotheek Rotterdam 2024	Afrekenbaar	JP 2024	Real. Q4 2024 (cum.)
Aantal bezoeken aan vestigingen	N	2.850.000	2.547.663
Aantal leerlingen dat via onderwijsinstellingen en voorschools wordt bereikt	N	39.000	52.593
Bezoeken aan de Website van de bibliotheek	N	440.000	1.606.693
Aantal deelnemers aan activiteiten per jaar	N	105.000	110.895
Percentage baby's 0-2 jaar dat per jaar via Boekstart lid wordt	N	45%	30%
Ontwikkeling ledenaantallen per jaar	N	98.526	102.236
Bereikbaarheid/toegankelijkheid			
Aantal locaties in de stad	N	22	22
Aantal openingsuren per week	J	1.000	1.138
Ontwikkeling na nulmeting van de verhouding tussen digitale en fysieke uitleningen	N	5	11,3%
Samenwerkingen / ondernemerschap			
Aantal nieuwe samenwerkingen vanuit de missielijnen	N	20	40
3rd place			
Aantal studie- werk- en leesplekken in de locaties van de bibliotheek	N	1.800	2.040
Waardering			
Algemene tevredenheid bezoekers en leden over de dienstverlening	N	NPS 50%	35%
Actualiteit en relevantie van de collectie		2,0	3,5
Erfgoed			
Positief oordeel auditcommissie beheer erfgoedcollectie	J	ok	J
* Audit vindt eens per vier jaar plaats.			

Bijlage 3 – Toelichting afwijking KPI's

Percentage baby's 0-2 jaar dat per jaar via Boekstart lid werd

In Rotterdam is de multi-problematiek bij deze doelgroep groot, waardoor de ouders met baby's van 0-2 jaar andere keuzes hebben gemaakt dan lid te worden van Bibliotheek Rotterdam.

Algemene tevredenheid bezoekers en leden over de dienstverlening

De overall tevredenheid is niet gedaald, echter de ambassadeurs van Bibliotheek Rotterdam zijn minder actief geweest, waardoor de NPS lager uitvalt ten opzichte van onze doelstelling.

Bijlage 4 – Gegevens over de rechtspersoon

Rooster van aan- en aftreden van de Raad van Toezicht

Naam	Functie	Aantreden	Afloop 1e periode	Afloop 2e periode
Bert Wijbenga-van Nieuwenhuizen (voorzitter)	Burgemeester Vlaardingen	23-04-2024	22-04-2028	22-04-32
Annemijn Crince Le Roy-van Munster van Heuven	Diverse bestuursfuncties	25-4-2018	25-8-2022	25-8-2026
Karina Raaijmakers	Lid Raad van Bestuur Nederlandse Zorgautoriteit	1-1-2021	31-12-2024	31-12-2028
Lisette Tanis	Eigenaar DE-R organisatieadvies	1-1-2021	31-12-2024	31-12-2028
Nadia Barquioua	Directeur Sociaal Domein Gemeente Gouda	15-3-2022	14-3-2026	14-3-2030
Diane Middelkoop	Voorzitter College van Bestuur PCBO Rotterdam-Zuid (tot 01-11-2024)	13-06-2023	12-06-2027	12-06-2031
Arthur Schellekens	Directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland	13-06-2023	12-06-2027	12-06-2031

Directeur-bestuurder

Mevr. A. Vlaanderen

Algemene gegevens

Statutaire naam: Stichting Bibliotheek Rotterdam
Postadres: Hoogstraat 110
Postcode/ plaats: 3011 PV Rotterdam
Telefoon: 010 – 281 61 55
E-mail: directiesecretariaat@bibliotheek.rotterdam.nl
Internetsite: www.bibliotheek.rotterdam.nl
Contactpersonen: drs. R.A. Syal-Soekhoe (Manager F&C)
Telefoon: 010 - 281 62 90
E-mail: rsyal@bibliotheek.rotterdam.nl